

110 години Илинден!

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Година XX 2013.
ЈУЛИ – АВГУСТ
SRPANJ – KOLOVOZ
ЦЕНА 5 кн

БРОЈ
84

ISSN 1333-7769

Силна поддршка од македонската дијаспора за името

**Медал за заслуги за Македонија
во рацете на Ангел Митревски**

**Шолта- први дипломи по македонски
јазик по влезот на Хрватска во ЕУ**

PROCULIN®

Za Vaše oči

KAPI ZA OKO (naphazolinum)

- ✓ Kod alergijske upale očiju
 - ✓ Kod crvenila i svrbeži očiju
- 1-2 kapi, 4 puta dnevno

TEARS (umjetne suze)

Medicinski proizvod

- ✓ Vlaži i štiti suhe oči
- 1 kap u oko 2-3 puta dnevno

LENS (otopina za leće)

Medicinski proizvod

- ✓ Za sve vrste kontaktnih leća
- ✓ Preporučuje se za osjetljive oči
- ✓ Antibakterijska kutija

ALKALOID
Brinemo o zdravlju

PRIJE UPOTREBE PAŽLJIVO PROČITATI UPUTU O LIJEKU ILI MEDICINSKOM PROIZVODU.
ZA OBAVIJESTI O INDIKACIJAMA, MJERAMA OPREZA I NUSPOJAVAMA UPITAJTE SVOG LIJEČNIKA ILI LJEKARNIKA

**GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

**СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА
НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА**

Главна и одговорна уредничка:
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВСКА

Заменик на главната и одговорна уредничка:
ЕЛИЗАБЕТА ПЕТРОВСКА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак

Лектура: Марија Георгиева-Петриќ

Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Васил Тоциновски

Тинка Барбутов Крстева

Мирјана Мајиќ

Редакција:

Елизабета Петровска – Загреб

Јулијана Младеновска Тешија – Осиек

Васил Тоциновски – Ријека

Елена Кипровска Кнежиќ – Задар

Биљана Митревски – Сплит

Тодор Брдарски – Пула

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH
posredstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj,
Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

OIB: 07739533563

Žiro račun: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804

Tel./Fax: (01) 48 72 655

web: www.zmurh.hr

e-mail: zajednica.makedonaca1@zg.t-com.hr

zmurh.hr@gmail.com

За издавачот: Орце Ламбевски

Печат: М-Принт д.о.о. Загреб

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

ЕХО НА ВРЕМЕТО

**Агол на уредникот
Urednikov kutak**

Не сме осамен остров

на што не ни недостасува кога е во прашање Хрватска за нас Македонците, тоа е сигурно – ПОДДРШКА.

Таа ја добиваме и како дијаспора, преку нашите права регулирани со законските решенија што се однесуваат на малцинствата, каде Хрватска навистина води меѓу земјите во регионот кога станува збор за ова прашање. Докази за тоа гледаме насекаде – од нашите училишта за изучување на мајчиниот јазик и култура, преку проектите што ги поддржува хрватската влада за зачувување на нашиот идентитет, па сè до конкретните заложби на хрватскиот државен врв по однос на решавањето на македонското прашање.

Тоа при своите неодамнешни посети во Македонија го покажаа и поранешниот претседател Стјепан Месиќ, но и актуелниот претседател Иво Јосиповиќ. Без сомнение уште еднаш потврдија дека дефинитивно местото на Македонија и е во европското семејство, во кое од 1 јули рамноправно членува и Хрватска. Нашите хрватски пријатели целиот регион го гледаат во ЕУ, па оттука Македонија нема да биде осамен остров во морето. Тоа беше потврдено и при посетата на македонскиот премиер Никола Груевски на Загреб.

Но, за да не останеме осамен остров, ќе ни треба поддршка и од ДРУГИТЕ. Од оние кои конечно ќе можат да го запалат светлото, за тоа да може да се види на крајот на тунелот. И конечно, Република Македонија да излезе од лавиринтот во кој се врти со години. Само затоа што сме Македонци, само затоа што зборуваме македонски јазик и само затоа што државата ни се вика МАКЕДОНИЈА.

Милена Георгиевска
(m.georgievska@gmail.com)

Местото на Македонија е во ЕУ

Силни политички пораки се упатени за време на посетата на македонскиот премиер, Никола Груевски на Хрватска

Хрватскиот државен врв е едногласен – местото на Македонија е во ЕУ и НАТО. Ова го потврдија хрватскиот претседател на Владата, Зоран Милановиќ, претседателот на хрватскиот Сабор, Јосип Леко и претседателот на Хрватска, Иво Јосиповиќ, кои остварија средби со премиерот на Република Македонија, Никола Груевски, кога тој на 17 септември престојуваше во еднодневна официјална посета на Хрватска.

– Хрватска смета дека со Македонија треба што поскоро да се отворат преговорите за

членство во ЕУ и дека веќе требаше да стане членка на НАТО, изјави хрватскиот премиер Милановиќ по средбата со неговиот македонски колега. Тој потенцираше дека Македонија била во Акцискиот план за членство во НАТО пред Хрватска.

Груевски нагласи дека отворени прашања помеѓу Македонија и Хрватска нема и дека сега кога Хрватска е

членка на ЕУ и натаму се очекува таа да и дава поддршка на Република Македонија на нејзиниот пат кон евроатланските интеграции. Македонскиот премиер посочи дека треба да се стави акцент и на зајакнувањето на економските врски меѓу двете држави.

– Ги знаете нашите предизвици и проблеми, чекорите што ги преземаме, предности-

те, но и слабостите што ги имаме во моментот. Ние сме влада која е ориентирана кон економијата, но сè уште голем проблем ни е невработеноста, која е во фокусот на нашето дејствување, како што во политичкиот дел е решавањето на проблемот што го имаме со јужниот сосед, истакна премиерот Груевски на средбата со македонската дијаспора.

Во однос на проблемот со името, премиерот Груевски доби целосна поддршка од Македонците од Хрватска. Тие побараа владата да не го менува името и целосно застапа зад политиката на македонската влада да истрае во напорите за решавање на проблемот со Грција.

М. Г.

Груевски срдечно пречекан со македонска погача и звуци на кавал

Во рамките на еднодневната официјална посета на Загреб, Република Хрватска, на 17 септември 2013 година македонскиот премиер Никола Груевски во хрватската државна резиденција се сретна со претставниците на македонската дијаспора во Хрватска. Тој беше срдечно пречекан со македонска погача и звуци на кавал.

На средбата премиерот Груевски зборуваше за актуелната состојба во Македонија и изрази желба да слушне од присутните за нивните организирања и активности, за пофал-

бите, но и за проблемите со кои се среќаваат. Работата на македонското национално малцинство во Хрватска ја посочија претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски, претседателот на Советот на МНМ за Град Загреб, Томе Апостолоски, потпретседателот на Заедницата и член на Советот за националните

малцинства на РХ, Ангел Митревски и свештеникот на МПЦ во РХ, протојереј Кирко Велински. Тие изразија подготвеност за понатамошно, што поуспешно промовирање на македонската култура и традиција на овие простори, особено сега, кога Хрватска е полноправна членка на ЕУ. Меѓу другото, го потенцираа задоволството

со нивната сегашна положба во Хрватска, но и ја истакнаа потребата за зајакнување на заемната соработка од македонската влада и министерствата во остварувањето на проектите. Премиерот Груевски во добра волја рече дека ќе стори сè што може за успешно решавање на отворените прашања и проблеми.

За спомен на средбата, премиерот Груевски доби симболични подароци, книги и списанија во издаваштво на Заедницата и Советот на МНМ за Град Загреб.

Е. П.

Ќе поддржиме секое решение кое и оди во прилог на Македонија

Во агендата на мини турнејата во регионот на хрватскиот претседател Иво Јосиповиќ, на почетокот на септември, покрај Црна Гора и Косово, се најде и Македонија. Ова беше прва негова посета на Македонија по влезот на Хрватска во ЕУ. Во Македонија, претседателот Јосиповиќ остана два дена каде оствари средби со неговиот домаќин, македонскиот претседател Ѓорге Иванов, со премиерот Никола Груевски и со претседателот на Собранието, Трајко Велјановски. На сите средби беа потенцирани одличните билатерални односи помеѓу двете земји, дека меѓу Македонија и Хрватска нема отворени прашања и дека и од економски и од политички аспект е особено важно да се работи и на постојните заеднички проекти и на почнувањето на нови.

Претседателот Јосиповиќ посочи дека Хрватска цврсто стои на ставот дека зачленувањето на Македонија и на регионот во ЕУ е од стратешки интерес. „Со оглед на тоа како функционираат НАТО и ЕУ секогаш е потребно да се најде консензус. Со оглед на тоа ние го поттикнуваме консензусот и ќе го поддржиме секое решение кое и оди во прилог на Македонија. Секако ние имаме многу добри односи и со Грција и сигурно и такви ќе останат и можеби е тука всушност добра

позицијата на Хрватска со пријателски односи и со Грција и со Македонија клима-та на договарање да ја направи поволна“, изјави Јосиповиќ.

Македонскиот државен врв смета дека со влегувањето на Хрватска во ЕУ, Република Македонија доби уште еден пријател во европското семејство.

Претседателот Јосиповиќ оствари средба и со претставниците на Заедницата на Хрватите во Македонија. Во однос на вклучувањето на Хрватите во преамбулата на македонскиот Устав, тој истакна дека Хрватска би сакала да го види своето име во официјалните документи, но начинот на кој Македонија ќе го направи тоа е внатрешно прашање на земјата.

М. Г.

Месиќ: Европа не врши доволен притисок врз Грција

При неодамнешната посета на поранешниот хрватски претседател Стјепан Месиќ на Македонија, тој апострофираше дека Европа не врши доволен притисок врз Грција за да се забрза решавањето на македонско-грчкиот спор

Охрид – Без да се здружат сите држави од ЈИ Европа во ЕУ, Унијата би била инвалидна, изјави поранешниот претседател на Република Хрватска Степан Месиќ при посетата на Охрид.

– Ние не смееме да тргнуваме од тоа дека Хрватска сега е во ЕУ и треба да соработува само со неа. Мораме и натаму да соработуваме и нашата цел треба да биде влез на сите држави од ЈИЕ во Европската унија.

Кога Унијата мора да се здружи заедно со сите овие држави, со нашето соседство, дури тогаш Европа ќе биде голем светски играч. Без тоа таа ќе биде инвалидна, нагласи Месиќ.

Според Месиќ, Европската унија е најелитниот политички клуб во светот и за да се влезе во него, како што додаде, треба да се исполнат одредени услови.

– Јасно е дека и ЕУ не е со-вршена и мора да реши некои свои институционални проблеми за да може да функционира, но несреќа е тоа што се здружува во време на светска криза. Тоа ќе се преборди бидејќи европското здружување нема алтернатива и сите земји од ЈИЕ мора да влезат во Унијата, додаде поранешниот хрватски претседател.

За новинарско прашање за евро-интегрирање на Републи-

ка Македонија, тој потсети на проблемот што го има Македонија со соседна Грција.

– Од македонска страна, прашањето за јазикот и за името на државата е длабоко национално прашање. Од друга страна, за истата работа постои Грција за која тоа е едно политичко прашање кое треба да се реши на политички начин. Тоа нема никакво влијание врз животот во Грција. Од грчката страна нема доволно разбирање, а мене ми се чини дека не постои и доволен притисок на Европа врз Грција за да се забрза решавањето на македонско-грчкиот спор, подвлече Месиќ при посетата на Охрид каде што оствари протоколарна средба со охридскиот градоначалник Никола Бакрачески.

(В. М.)

Иселениците се нераскинлив дел од Македонија

Четвртата годишна конференција на иселеничките организации се одржа во јули во Скопје, каде беа присутни 117 претставници

Од 25-26 јули 2013 година во хотелот „Александар Палас“ во Скопје се одржа 4. конференција на иселеничките организации. Овој дводневен собир се одржа во организација на Агенцијата за иселеништво на Република Македонија.

Учесниците на оваа конференција ги поздравиле директорот на Агенцијата за иселеништво, Васил Наумов, кој нагласил „Вашата присутност е доказ за вашата приврзаност кон Македонија“. На настанот беа присутни 117 претставници од четири континента, од 154 организации и 21 гостин, седум организации на македонското национално малцинство.

Годинава за 50% е зголемен бројот на пријавени и 10% на организации кои испратиле свои претставници. Тоа е доказ дека иселениците се нераскинлив дел од Македонија и сакаат да бидат дел од нашето општество, истакна во поздравниот дел од својот говор директорот на Агенцијата за иселеништво од Македонија, Васил Наумов.

Со нетрпение го дочекавме Премиерот Никола Груевски, се разбира со голем аплауз. Тој во својот говор посочи: Овој настан, но и сите активности и средби докажаа дека оддалеченоста не ве раздели од Македонија. Тоа е доказ дека врската

е жива и дека таа постои. Како Влада, реализиравме мерки кои го подобрија статусот на иселениците. Премиерот Груевски нагласил и дека има 30 луѓе од дијаспората вклучени во Владата: министри, пратеници... Секој иселеник има право да учествува на избори.

- Секогаш кога одам надвор од Македонија се трудам да се состанам со нашите иселеници и да разговарам за нивните проблеми и предлози, истакна македонскиот премиер.

Беше многу зборувано и излагано за школството, јазикот, детските кампови, промоцијата на македонската култура и историја, преку разни проекти и средби.

Оваа година излагањето од страна на Заедницата на Македонците во РХ се оцени како успешно. Мирјана Мајиќ по претставувањето на делегатите од Хрватска го изложи својот елаборат на тема „Чување и негување на македонскиот јазик и култура, како и јазикот и културата на припадниците на заедниците во Република Македонија кои не се мнозинство, и поддршка на конкретни проекти и активности на иселениците

и иселеничките организации од страна на надлежните државни органи“.

Мајиќ зборуваше за конкретните проблеми со кои се среќаваат учениците во Хрватска изучувајќи го македонскиот јазик. Впрочем, таа нагласиле дека во Хрватска најголем проблем е недостаток на учебници. Зборуваше за соработка со одделни министерства за помош во реализација на програмите и многу друго.

Оваа година освен Мирјана Мајиќ во Скопје беа и Ангел Митревски, потпретседател на ЗМРХ, Томе Апостолоски претседател на Советот на МНМ за Град Загреб и Деспина Белчовска Велинска, првата учителка по македонски јазик во РХ.

Двата дена беа доста успешни, со многу дискусии и излагања. Мојот заклучок и впечаток е дека сепак ние од Хрватска најдобро соработуваме меѓусебно и тоа ме радува, за разлика од некои организации кои се доста разединети и не добиваат на време информации од Република Македонија.

Мирјана Мајиќ

Средба со вицепремиерот Фатмир Бесими во Загреб

На 26 август 2013 година, заменик претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за европски прашања, Фатмир Бесими, оствари еднодневна официјална посета на Република Хрватска. За време на посетата, вицепремиерот Бесими во Загреб се сретна со потпретседателката на Владата на РХ и министерка за надворешни и европски работи, Весна Пусиќ, со претседателот на Хрватска, Иво Јосиповиќ и со градоначалникот на Град Загреб, Милан Бандиќ.

Во попладневните часови во хотелот „Шератон“, Бесими се сретна и со претставници на македонската дијаспора во Хрватска. На средбата присуствуваа амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караџососка, почесниот конзул на РМ во Задар, Гзим Реџеџи, претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски, претседателот на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, Томе Апостолоски, претседателот на МКД „Ох-

ридски бисер“ од Загреб, Благој Штерјов, претседателката на Хрватско-македонското друштво на пријателство, Јудита Реј Худечек, претседателката на Македонско-хрватското здружение за промовирање на културните вредности и врски „Спектрум“, Славица Коретиќ, претседателката на Управниот одбор на МПЦО „Св. Злата Мегленска“, Јулијана Коениг и други.

На средбата, Бесими говореше за случувањата во Ма-

кедонија како и за напорите и напредокот на земјата во процесот на Европска интеграција. Претставниците пак, го информираа вицепремиерот за работата и активностите на Македонците во Хрватска, за друштвата, за изградбата на Македонска православна црква во Загреб, за училиштата со изборна настава по македонски јазик и воопшто, за животот на Македонците во Хрватска. Заклучок беше нивната добра положба, со оглед на високото почитување на различноста и мултикултурата, но и желба за понатамошно унапредување на пријателските односи помеѓу овие два народа.

Средбата заврши во пријателска атмосфера. На крај, претседателот на Заедницата Орце Ламбевски, му подари на вицепремиерот Бесими книги во издаваштво на Заедницата и неколку броеви на списанието „Македонски глас“.

Е. П.

ICC 3D d.o.o.
 DEZINFEKCIJA • DEZINSEKCIJA • DERATIZACIJA
 Radnička cesta 75 • 10000 Zagreb
 tel.: 01/60 40 100 • fax: 01/60 40 103
 mob: 091/5251 141
 e-mail: icc-3d@icc.hr

**Razlika koja se vidi.
 Savršeno je moguće.**

Заслугите на Митревски за Македонија му донесоа претседателски медал

АНГЕЛ МИТРЕВСКИ

Ова високо признание од македонскиот претседател Ѓорге Иванов пред сè врши ревалоризација на сето она што го направивме во Заедницата на Македонците во Р. Хрватска за време на мојот мандат и отвора нови предизвици кон подобрувањето на животот на Македонците во РХ, како и промовирањето на Република Македонија, вели Митревски

Ангел Митревски, како член на Советот за националните малцинства на Република Хрватска, поранешен и долгогодишен претседател на Заедницата на Македонците во Хрватска, е избран за најзаслужен поединец од македонската дијаспора кој во својата работа и делување секогаш ја има Република Македонија. Тој е првиот Македонец во Хрватска кој доби вакво високо признание за заслуги за Македонија.

Господине Митревски, какво е чувството да го држите в раце овој медал што Ви го додели македонскиот претседател Иванов?

Гордост и задоволство. Горд затоа што отворив една нова страница на историјата на македонското национално малцинство во РХ, а задоволен што сепак некој го ревалоризира сиот мој труд, сите одрекувања на моето семејство и рабо-

тата на сите нас, Македонците од Република Хрватска.

Со години се занимавате со проблемите и состојбата на македонската дијаспора во Хрватска. Можете ли накратко да ни дефинирате како стојат работите сега? Со какви проблеми најмногу се соочуваат Македонците во Хрватска?

Мислам дека би се повторувал кога би ја рекол вистината, а тоа е дека немаме никакви проблеми. Ова го тврдам на целокупното ниво во РХ. Поединечно, нашите сонарод-

ници се среќаваат со проблеми околу решавањето на својот статус во РХ, проблеми со легализација на своите недвижности и сл.

Кога станува збор за Ангел Митревски луѓето Ве препознаваат преку вашата работа во Заедницата на Македонците во Хрватска, во Советот за националните малцинства, во Македонското културно друштво „Македонија“ од Сплит. Сметате ли дека токму тие функции што ги имате Ви овозможуваат широк дијапазон на дејствување, или се-

пак тоа зависи од личноста, од нејзините афинитети и заложби?

Мислам дека сè зависи од самата личност на човекот. Многумина наши Македонци се наоѓаат и на повисоки функции, но од само на нив познати причини се плашат да се декларираат како Македонци, а камоли нешто и да направат. Тоа е во тебе. Или го имаш тоа чувство и ќе го направиш нешто или го немаш.

Неуморен сте кога се работи за Македонија. Докажани се безброј примери кога на само еден ден поминувате илјада и повеќе километри до Македонија и се враќате веднаш во Хрватска, само да се реализира одреден проект. Од каде толку ентузијазам во Вас? Што е тоа што ве води?

Пред сè, моите два сина, Денис и Никола, декларирани Македонци родени во РХ, мојата сопруга Биљана која е Македонка по своето име и по своите дела и

убедувања. Исто така, мислам дека е најважно „она македонското“ всадено во мене од моите родители за што сум им бескрајно благодарен. И на крај, она посебно задоволство кога десетина мали Македонци од втора и трета генерација ве дочекуваат во Сплит со „Добар ден чичко Ангел“.

Сега кога Хрватска стана членка на ЕУ, какви се Вашите очекувања од Хрватска како држава, кога станува збор за проблемот што

Грција и го наметна на Македонија, со што ја спречи на нејзиниот пат кон евро-атланските интеграции?

Верувам дека Република Хрватска и понатаму ќе остане проверен пријател на Република Македонија. Сите досегашни потези на комплетното раководство на Република Хрватска го потврдуваат ова, па не гледам причина тоа да се промени во иднина.

Милена Георгиевска

Медалот стигна и во Хрватска

Претседателот на Република Македонија, д-р Ѓорге Иванов, на 26 јули 2013 година во Скопје, по прв пат врачи одликувања на претставници на македонската дијаспора, за ангажирање на промоцијата и претставувањето на македонската култура, нација и идентитет во државите во кои живеат. Самата церемонија на доделувањето на признанијата се одржа во Музејот на македонската борба за државност и независност, и тоа во рамките на Четвртата годишна конференција на македонските иселенички организации.

Обраќајќи се пред присутните, претседателот Иванов рече дека македонските иселеници со негувањето на македонското име, идентитет, традицијата и културата се пример којшто треба го следат и идните генерации на македонските иселеници.

„Гледајќи ве собрани во својата матица, верувам дека по 22 години независност дојде моментот кога треба посплотени и пообединети да работиме на економскиот прогрес и развој на Република Македонија. Тоа е мисија која бара многу напори и макотрпна работа. Во оваа

мисија, неизбежно е и особено е потребно ангажирањето на нашите сонародници кои живеат надвор од Република Македонија, со сиот нивни интелектуален, образовен, економски потенцијал“, истакна Иванов.

„Ви е посветено работите на поддршка на развојот и напредокот на Република Македонија како независна, суверена и демократска држава, како и на нејзината меѓународна афирмација, особено во односите со земјите во кои живеете и работите. Со вашите дела покажавте колку е важно активно да учествувате во општествениот, економскиот, културниот и политичкиот живот во земјите каде што живеете и со тоа да го зголемите влијанието на македонската дијаспора, промовирајќи ги македонските вредности“ – рече Иванов.

Претседателот Иванов го додели признанието „Повелба на Република Македонија“ на седум македонски асоцијации од светот. Признанието „Повелба на Република Македонија“ се доделува за особени заслуги и достигнувања на организациите во насока на зачувување и афирмирање на македонските историски, културни и духовни

традиции и вредности, како и за придонес кон унапредување на пријателските односи и соработка со повеќе држави во светот. На иницијатива на МКД „Македонија“ од Сплит, а преку Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, беше предложен и Ангел Митревски, член на Советот за националните малцинства на Р. Хрватска, потпретседател на Советот на македонското национално малцинство за Град Сплит и претседател на МКД „Македонија“ од Сплит.

Претседателот Иванов со „Медал за заслуги за Македонија“ одликува 13 припадници на македонската дијаспора. Како што пишува во самата одлука на претседателот Иванов, на нашиот Ангел Митревски му е доделен „Медалот за заслуги за Македонија“ кој се доделува на поединци – припадници на македонската дијаспора, за исклучителната посветеност и ангажираност во нивното работење и дејствување, со што значително придонесуваат кон афирмација на Република Македонија во светот и за унапредувањето на пријателските односи и соработка со Република Хрватска.

Се гордееме со него и му честитаме од сè срце.

Биљана Митревски

Македонците се сретнаа со претседателот Јосиповиќ

На 24 август оваа година, во Општина Липовљани се одржаа традиционалните „Липовљански средби“, манифестација на националните малцинства на Република Хрватска и туристичката приредба на општина Липовљани. Настанот се одржа под покровителство на хрватскиот претседател Иво Јосиповиќ, а во организација на Одборот на Липовљанските средби и општината Липовљани.

На манифестацијата, МКД „Браќа Миладиновци“ настапија со две секции, фолклорната „Голем Танец“ и етно секцијата „Везилки“. Македонската музика и танц на сцената, нашите пити, јадења и ракотворби изложени на штандот на Друштвото, го привлекоа вниманието не само на бројната публика, туку и на уважениот гостин.

Во краткиот разговор со претседателот на МКД Крсте Атанасовски, претседателот Иво Јосиповиќ рече дека иако самиот не е Македонец, тој е го-

лем вљубеник како на македонскиот јазик и култура, така и на македонската музика и танц. Во продолжение истакна дека за десетина дена и самиот оди во службена посета на Република Македонија и дека оваа средба со Македонците во Хрватска и успешното претставување на

нашите членови пред хрватската публика за него е уште една потврда на важноста на негувањето на малцинската култура како составен дел од колоритната хрватска култура и одлична подлога за градење успешни добрососедски односи.

J. T.

ОУ „Стив Наумов“ подарува книги во Хрватска

Заедницата на Македонците во РХ на 27 јули годинава на ОУ „Стив Наумов“ од Скопје, му додели благодарница. Благодарница

прими и директорката Елена Панева. Таа како водител на училиштето заедно со родителите на учениците и со Училишниот одбор во

спроведената акција „Подари книга“ успеале да соберат околу 950 учебници и книги за основно образование. Овие книги се собрани со цел да се подарат на нашите ученици од изборната настава по македонски јазик и култура во Хрватска за да им се олесни учењето на мајчиниот јазик.

Со директорката Панева се сретнавме во училиштето. Во едночасовниот разговор добив многу информации за активностите на учениците од ова училиште, а за нивната успешна работа говорат бројните признанија и благодарници поставени на

сидовите од ходниците и училниците.

Во наставничката канцеларија ме восхитија слики од ученици кои се изработени уште пред повеќе од десетина години. Сигурно, сите добри дела се успех за една вака успешна директорка, се разбира и на нејзините претходници, бидејќи ова е создавано и негувано со години.

Инаку, овие благодарници се доделени со одлука на УО на Заедницата на седницата одржана на 13 јули 2013 година. Одлуката беше едногласна. Благодарниците ги врачи Мирјана Мајиќ.

M. M.

Град Сплит – свечено примање на Ангел Митревски

Сплитскиот градоначалник Иво Балдасар со своите соработници го прими Ангел Митревски, членот на Советот за националните малцинства на Република Хрватска, потпретседател на Заедницата на Македонците во РХ, претседател на МКД „Македонија“ и потпретседател на Советот на македонското национално малцинство за Град Сплит, заедно со Владимир Апостолски, жупанискиот претставник на маке-

донското национално малцинство во Сплитско-далматинската жупанија и Јорго Кремиќ, потпретседател на МКД „Македонија“.

Повод за приемот беше доделувањето на Медалот за заслуги за

Македонија со кој Ангел Митревски е одликуван од македонскиот претседател Ѓорге Иванов. Се работи за високо македонско државно одликување, а прв пат оваа година се доделува на истакнати

здруженија и поединци од македонската дијаспора. Ангел Митревски е прв припадник на македонското национално малцинство од Република Хрватска кој го добил ова високо одликување.

Освен пригодните честитки и размена на убави пригодни зборови, градоначалникот Иво Балдасар му подари на Митревски уметничка слика – акварел од Анте Мандариќ.

Б.М.

„Илинден“ прославен и во Сплит

Припадниците на македонското национално малцинство во Сплит и Сплитско-далматинската жупанија и оваа година како и досега достоино го одбележаа најголемиот верски и национален празник на Македонија – ИЛИНДЕН. Во организација на МКД „Македонија“, Советот на македонското национално малцинство на Град Сплит, МПЦО „Св. Наум Охридски“, жупанискиот претставник на МНМ за Сплитско-далматинската жупанија, Владимир Апостолски, се собраа во просториите на МКД „Македонија“ Сплит.

Претседателот на МКД „Македонија“, Ангел Митревски ги поздравил присутните гости и припадниците на македонското национално малцинство во Сплит. Посебна чест на сите присутни им укажа и новиот градоначалник на Град Сплит, Иво Балдасар, кој иако тој ден имаше многу напорна седница на Градскиот совет на Град Сплит, сепак најде време и сила да ги поздравил своите „сплитски Македонци“.

Уводен реферат одржа доајенот на македонштината во

Сплит и почесниот претседател на МКД „Македонија“, Владимир Апостолски. Тој се осврна на значењето на Илинденското востание и неговата важност во историјата на македонскиот народ.

Како и секогаш на секој наш поважен празник, нашите членки си дадоа труд и спремија неколку македонски специјали-

тети, така да нашиот градоначалник имаше чест и задоволство да се почести со мастика, тавче гравче, селско месо, баклави и се разбира со добрата капка на „Т’га за јут“. Орото беше традиционално оставено за крај до касните вечерни часови.

Биљана Митревски

Хрватско-македонска културна агенда

Зошто Охрид и зошто Дубровник? Големите прашања од романот „Браќа Карамазови“ на Достоевски и целата таа духовна вертикала, го побараа Дубровник, градот ист како Охрид. Двата најголеми духовни центри на овие простори

Охрид - Оваа година, честа да ја спушти завесата на меѓународниот музичко-сценски фестивал „Охридско лето“ му припадна на Градскиот театар „Марин Држиќ“ од Дубровник со „Браќа Карамазови“ од Достоевски, во режија на Дејан Пројковски од Македонија. На Македонци падна и довербата за музиката (Горан Трајковски) и сценскиот дизајн - Владо Ѓорски. Претходно беше премиерно играна во Дубровник на тамошниот фестивал, каде ги собра пофалбите од публиката и од критиката низ Хрватска. Слаткото доаѓа на крај, ќе рече директорката на дубровничкиот театар, Јасна Јукиќ, која не го криеше задоволството што нивната претстава беше испланирана за затворањето на фестивалот. Задоволна е и од резултатот и соработката со Дејан Пројковски. Ќе биде среќна ако повторно работи во театарот во Дубровник. Убаво е за шеф на парада да се има млад човек, кој знае што сака. Ако Александар Македонски пред многу векови освојувал со меч, Дејан Пројковски сега освојува со уметност, ќе каже Јукиќ и самата одлична актерка, но овој пат со Карамазови, одбрала да биде само „равнатељица“.

Зошто Охрид и зошто Дубровник? Големите прашања од

романот на Достоевски и целата таа духовна вертикала, го побараа Дубровник, градот ист како Охрид. Двата најголеми духовни центри на овие простори. Чувството што го имам овде, е потполно како она во Дубровник. Ние споивме два града во една претстава. Охрид е град кој е само еден метар изнад земјата, вели Владимир Посавец - Тушек, кој го игра ликот на Димитриј Фјодоровиќ Карамазов.

ПАТОТ Е ОТВОРЕН

Оваа претстава има уште една своја димензија. По цели 35 години Дубровник дојде во Охрид. Театарот „Марин Држиќ“ ја обнови многудецениската соработка помеѓу „Охридско лето“ и „Дубровничките летни игри“, кога двата најпознати фестивали во тогашна Југославија, даваа печат на театарскиот живот, разменуваа, или пак подготвуваа заеднички претстави. Разменуваа и музички приредби. Патот е отворен Охрид и Дубровник двата столба, двете духовни вертикали на две нации, на два пријателски народи, можат да продолжат напред, по патеките кои длабоко во минатото ги постави славната Охридска

архиепископија чија дијеза се допираше до Дубровник. Во 1860 година, Константин Миладинов и ѓаковечкиот бискуп Јосип Јурај Штросмајер, во Загреб, го издадоа Зборникот од македонски народни песни. Пред 74 години, пак, таму е печатена поетската збирка песни од родоначалникот на современата македонска литература Кочо Рацин, „Бели мугри“.

Последното доаѓање на Дубровник во Охрид е едно убаво продолжение на милинеумската македонско-хрватска културна агенда. Поранешниот шеф на хрватската држава, Стјепан Месиќ, среде Охрид, кажа дека лично ќе се заложил кај тогашната градоначалничка на Дубровник, Дубравка Шуица овие два града да се збратимат, или Сплитското лето. Едно време, речиси беше непишано правило, Охридско лето и Дубровничките летни игри, односно Сплитското лето заеднички да ја планираат, да се надополнуваат, и да разменуваат барем третина, од своите програми. Мацели, поставуваше драмски игри, во Драмскиот театар во Скопје, а на Охридско лето - дури 3 пати: со Брехтовиот „Добар човек од Сечуан“, со „Црна Дупка“ на Стефановски, или пак, со Еврипидовата „Електра“. Доагаа и Бранко Брезовац, Златко Свибен, Слободан Шнајдер, Раде Шербеџија, Мустафа Надеревиќ, Шоваговиќ и Мира Фурлан. Загребските солисти и Иво Погорелиќ. Владимир Крпан. Театирот и Гавела и Хрватското народно казалиште итн. Месиќ, тоа го дефинираше како „нова архитектура на односи“, на што свој прилог даваат заедниците на Македонците во Хрватска, односно на Хрватите во Македонија. Еден од последните чинови на пријателство беше отворањето на Конзулатот во Битола.

Веле Митаноски, новинар

Македонски полицајци повторно на јадранскиот брег

Ова е втора година македонски полицајци за време на туристичката сезона да бидат ангажирани во Хрватска. Пред Далибор и Оливер во јули беа присутни други двајца нивни колеги од Македонија

На одбележувањето на годинашната манифестација „Сињска алка“, која се одржа по 298 пат и која привлеќе огромно воодушевување за одржувањето на скоро триековната традиција, меѓу бројните гости и претставници на политичкиот, општествениот и културниот живот во Хрватска, на 4 август, во Сињ се најдоа и двајца македонски полицајци. Далибор Станојковиќ од Куманово и Оливер Стоилковски од Крива Паланка цел август заедно со хрватските колеги и со неколкумина полицајци од државите на ЕУ, беа ангажирани во Сплитско-далматинската жупа-

нија (како една од најфреквентните во сезоната) за да им олеснат и помогнат на туристите од нивните земји кои во голем број го посетуваат јадранскиот брег и островите. Ова е втора година македонски полицајци за време на туристичката сезона да бидат ангажирани во Хрватска. Пред Далибор и Оливер во јули беа присутни други двајца нивни колеги од Македонија.

Ова искуство за нас е од особено значење на професионален план, бидејќи Хрватска сега

е членка на ЕУ, вели Оливер Стоилковски.

Неговиот колега Далибор вели дека се особено горди што токму нив ги одбрале од СВР Куманово да дојдат на работа во Хрватска. „Веројатно сме се докажале досега со своите работни способности и квалитет“, низ шега додава тој.

Успешна работа во Хрватска на македонските полицајци лично им посака министерот за внатрешни работи Ранко Остојиќ, кој во Сињ се задржа во разговор со нив.

Соработката меѓу македонското и хрватското Министерство за внатрешни работи се остварува по европски терк, а според министерот Остојиќ, станува збор за многу добра востановена практика. Министерот Остојиќ особено истакна дека присуството на странските полицајци не претставува никакво оптоварување за хрватскиот буџет, а користи е огромна, што го потврдува и самата европска поддршка, која е најдобар доказ за тоа.

Учеството на странски полицајци во текот на туристичката сезона е симболично, но има големо значење како гест во интеграционите процеси.

Далибор Станојковиќ и Оливер Стоилковски на Јадран останаа до први септември. Македонски туристи на Јадран нема многу, но сепак има такви кои Хрватска ја одбираат како дестинација за својот летен одмор.

М. Г.

4. Седница на Управниот одбор на ЗМРХ

Четвртата седница на Управниот одбор на Заедницата на Македонците во РХ се одржа на 13 јули 2013 година. По изгласаниот дневен ред и записникот од третата седница, претседателот Орце Ламбевски им даде збор на членовите да ги претстават досегашните активности. Потоа, се поднесе Полугодишниот финансиски извештај на Заедницата, кој по дискусијата беше едногласно усвоен, исто како и Планот и програмата на работа со финансиска конструкција за 2013 година до Советот за националните малцинства на

РХ од Заедницата и друштвата и Финансискиот план на Заедницата за периодот од 01.04.-31.12.2013 година.

Во продолжението на седницата, во главно се расправаше за програмите „Илинден 1903-2013“ и „Летен камп – училиште по македонски јазик со работилници – Рогач 2013“, и беа донесени неколку одлуки за нивната реализација. Под точката разно, некои од изгласаните одлуки беа да присуствуваат Мирјана Мајкиќ и Ангел Митревски на 4. Годишна конференција во Скопје организи-

рана од Агенцијата за иселеништво на РМ, да се доделат благодарници на ОУ „Стив Наумов“ од Скопје и на директорката Елена Панева за акцијата што ја преземаа за донирање на учебници и книги за учениците од изборната настава по македонски јазик во Хрватска и на саемот „Интерлибер“ во ноември во Загреб, на изложбениот штанд што ќе биде организиран преку Советот на МНМ за Град Загреб, да учествува и Заедницата со своето информативно списание и издаваштво.

Е. П.

110 години ИЛИНДЕН!

Илинденската традиција има посебно историско и духовно значење за Македонците, ги инспирира и обединува, а тројното празнување е голема причина за прослава и гордост

Македонците во целиот свет годинава одбележуваат јубилејни 110 години од Илинденското востание. Со почит и слава за илинденските жртви, тие му оддаваат признание на најголемиот македонски национален и православен празник Илинден, односно „Св. Илија“. Илинденската традиција има посебно историско и духовно значење за Македонците, ги инспирира и обединува, а тројното празнување е голема причина за прослава и гордост. Празнување на Светиот пророк Илија, на почетокот на Илинденското востание во 1903 година, кога е формирана Крушевската Република, и на Првото заседание на АСНОМ во 1944 година, кога е потврдена општествено-правната положба на Македонија како рамноправна федерална држава во рамките на ДФ Југославија. Тогаш се до-

несени и Решението за воведување на македонскиот јазик за службен јазик во македонската држава и Декларацијата за основните права на човекот и граѓанинот на демократска Македонија.

На прославата присуствуваа гости од цела Хрватска

Македонците во Хрватска, Илинден го прославија на 27 јули 2013 година во Препуштовец покрај Загреб. Под покровителство на Советот за националните малцинства на РХ, КУД „Препуштовец“ и Советот на МНМ за Град Загреб, свеченоста ја организираа Заедницата на Македонците во Република Хрватска, МКД „Илинден“ од Риека и МКД „Охридски бисер“ од Загреб. На прославата присуствуваа гости од цела

Хрватска, Македонци и нивните пријатели.

Интонирањето на хрватската и македонската химна го означил почетокот на церемонијата. Претседателот на Заедницата, Орце Ламбеовски, во своето обраќање ги потсети присутните на големината и важноста на овој празник, а поздравна реч до присутните упатија и советникот при Амбасадата на РМ во РХ, Петар Чулев, почесниот конзул на РМ во Задар, Гзим Реџеџи, претседателот на Советот на МНМ за Град Загреб, Томе Апостолоски, претседателот на КУД „Препуштовец“, Јосип Липар и познатата драмска актерка Костадинка Велковска. Меѓу гостите беа и Славица Коретиќ, претседателка на Македонско-хрватското здружение „Спектрум“ од Загреб, Леа Странски и Благоја Јовановски, претставници на МНМ за Град

Осиек и за Осјечко-барањската жупанија и други. За празникот Илинден честитки упатија и претседателот на РХ, Иво Јосиповиќ, претседателот на Советот за националните малцинства на РХ, Александар Толнауер, претседателот на Советот на градската населба Сесвете, Маријан Томурад и други. Настанот го следеа и неколку новински и ТВ медиуми, меѓу кои беше и екипата на ХТВ „Призма“.

Чествување на слободата, на еднаквоста, на човечкото достоинство

Четворицата млади момчиња, Кирил Митоски, Даниел Маневски, Петар Минов и Влатко Терзиски, беа членовите на македонскиот ансамбл за народни игри и песни „Танец“,

што ги забавуваа гостите со свирење и пеење на традиционална македонска музика. Ечеа тапанот, кларинетот, зурлата, кавалот, додека народот плетеше оро пред бината и пееше патриотски песни. И не се прашуваше за годините, ниту пак за температурата која безмилосно се качуваше и до +38 степени, беше само важно да се почувствува тој момент на заедништво и сплотеност, на љубовта кон татковината и кон сè што е македонско. Со полна душа и срце да се продолжи вековната традиција. Да се оддаде почит на славното дело на Илинденците кои со својата храброст не задолжија засекогаш. Во нивна чест ороводецот високо го креваше знамето да се виори под сонцето. За чествување на слободата, на еднаквоста, на човечкото достоинство...

По неколкучасовното играње и пеење, многумина ги пофалија организаторите, а го пофалија и традиционалниот војнички грав што го подготвија домаќините за ручек, па се бараше и порција повеќе. Со пивото, виното, понекаде и ракијата, салатите за мезе и многуте слатки, гостите се честеа и уживаа во македонските мирииси и вкусови.

Така, уште една Илинденска прослава заврши во прекрасно пријателско дружење и ширење нови познанства, а присутните беа и повеќе од задоволни. Се надеваме дека на сите ќе им остане во убаво сеќавање. Оваа година за прв пат се славеше Илинден во Хрватска како полноправна членка на ЕУ! Нека ни е вечна Македонија! Нека ни е вечен Илинден!

Елизабета Петровска

Шолта – летно училиште на македонски јазик

По седми пат на Шолта се учеше македонски јазик. Учесници беа деца кои го изучуваат македонскиот јазик и култура како изборен предмет по модел Ц во градовите каде што постојат македонски културни друштва. Станува збор за проект на Заедницата на Македонците во Хрватска

Стекнување на нови знаења

Работа по групи

Изработка на кукли во народни носии

Летното училиште на македонски јазик на островот Шолта по седми пат се организираше и оваа година. Како и секоја година до сега, учесници беа деца кои го изучуваат македонскиот јазик и култура како изборен предмет по модел Ц во градовите каде што постојат македонски културни друштва кои се членови на Заедницата на Македонците во РХ, но и деца кои го изучуваат македонскиот јазик и култура во училиштата во Вуковар и Винковци.

Училиштето е одржано во кампот „Еуроклуб“ во местото Рогач, на Шолта. Наставнички беа Тинка Барбутов Крстева и Наталија Лековска и за време траењето на кампот работеа со 4 групи на деца изучувајќи ги основите на македонскиот јазик, како и историјата и географијата на Република Маке-

донија. Децата имаа прилика да научат за Илинденското востание, Крушевската Република, Гоце Делчев, Никола Карев и за многу други истакнати датуми и личности од македонската историја. Освен јазикот и историјата на Македонија, се организираа и работилници кои оваа година ги воде Анамарија Башиќ и Биљана Митревски. На часовите од овие работилници за учење на македонскиот народен вез, некои девојчиња ги научија основите на везењето и по прв пат во животот своите иницијали преку вез ги пренесоа на платно од кое подоцна сошија и торбички за своите мобилни телефони или направија слики. Најинтересно им беше кога добија задача да облечат една кукла во македонска народна носија која самите ќе ја изработат.

На другата работилница беа опфатени и машките учесници и на неа се изработуваа подметки, ѓердани и нараквици за сите нив. Традиционално, последниот ден му припадна на популарниот „боди пејтинг“.

Се подразбира освен овие задолжителни активности, учениците имаа доволно време и за капење во прекрасното Јадранско море, а некои од нив по прв пат научија и да пливаат.

Освен тоа, во организација на Кампот се одржаа и различни натпревари, вклучувајќи ги и мини олимписките игри во кои Македонците традиционално постигнуваат одлични резултати. Оваа година посебно се истакна малиот Кристијан Донев од Осиек кој беше победник во две дисциплини и тоа во стрелање со лак и стрела и дисциплината најлуди скокови во море. Да не биде само

ова, се потруди и да победи во караоки-шоу со песната на Забрането пушење „Кладим се“. Михаел Вида победи на изборот за Мистер на кампот, а Патрик Атанасовски го заведе третото место, додека Божена Башиќ беше најдобра на Евросонгот на кампот и втора на изборот за Мис на кампот.

Сите деца се истакнаа и во спортските активности, каде ги бранеа боите на Македонија, но имаше и забавни моменти како што беа „Вечер на спротивен пол“ и „Хавајска ноќ“ во кои најмногу помогна и водителката од Осиек, Јасмина Пландер, особено во костимирањето на децата. Нивес Пландер победи во карневалот со маски во „Спротивен пол“. Да не ги заборавиме и Надица Жампера, водителката од Задар и Саша Атанасовски од Вуковар, кои навистина беа „Катица за сè“.

За жал, поради намалувањето на буџетот оваа година децата по прв пат не ги добија традиционалните маици со логото на Заедницата на Македон-

ците во РХ и логото на Летното школо на Шолта, но тоа воопшто не ги спречи и оваа година да ги извршиме своите обврски во кампот.

И да не ја прескокнеме најважната работа, а тоа е дека децата оваа година беа најпослушни и најдисциплинирани до сега. Ниту едно дете не се издвојуваше од другите со својата непослушност и сите беа одговорни кон распоредот и дневните обврски кои ги имаа.

(Затоа во овој текст ќе има нешто повеќе фотографии, за да можете и вие драги читатели визуелно да ја доживеете атмосферата во летното школо ШОЛТА 2013).

Секојдневно водителите вршеа контрола на уредноста на собите, па можеме само да ги пофалиме учениците дека и овде добија највисоки оценки. Во ова се покажаа сите, од најмладите до најстарите, а како награда од Сплит им стигна и екстра порција од сладолед и лубеници за сите.

Биљана Митревски

Боди пеинтинг најпопуларен кај учениците

Рботилница за изработка на сувенири

Незаборавно патување во Охрид

Конечно дојде и тој долго очекуван ден, заминување во авантура, во непознато. Благодарение на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, кој во соработка со Агенцијата за иселеништво на РМ организираше Летно училиште по македонски јазик, на 3 август 2013 година, група ученици од дополнителната изборна настава по македонски јазик во ОУ „Никола Тесла“ од Загреб, заедно со три педагошки водителки и учителки, Жељка Цветковски, Лидија Јадрешиќ и Јасминка Можгон Јариќ, се упати кон Охрид во Македонија. Групата броеше 14 ученици на возраст од 8 до 17 години.

Уморни од патот, но среќни, полни со очекувања, желни за знаење и нови познанства, тие пристигнаа другиот ден во Охрид. Се сместија во хотелот „Конгресен центар“ и по кусиот одмор следеше првиот воведен час по македонски јазик. На Летното училиште освен групата од Хрватска, учествуваа и ученици од македонската дијаспора од САД, Велика Британија, Германија, Франција и Ав-

стрија. Одлична прилика меѓусебно да се запознаат и дружат, да научат нешто за други поинакви култури, начини на живот и јазици.

Наставата се одржуваше два пати дневно по два часа. Учителките ги подучуваа учениците за македонскиот јазик, а се учеше и за македонската култура, историја, традиција, и сè што е интересно за Македонија. Но, имаше и други активности. Советот и Агенцијата им овозможија на учениците да ги посетат Музејот на вода во „Заливот на коските“, наколна населба каде е прикажан животот од пред 1.200 г. п.н.е., Самуиловата тврдина, црквата „Св. Климент и Пантелејмон“ на Плаошник, Античкиот театар од пред 200 г.

Учителките ги подучуваа учениците за македонскиот јазик, а се учеше и за македонската култура, историја, традиција, и сè што е интересно за Македонија

п.н.е. и уште бројни културни знаменитости. Како изненадување беше поканата на детски роденден во едно охридско семејство. Најмладиот ученик на Летното училиште полнеше 8 години и неговото семејство кое летуваше во Охрид им приреди незаборавна забава.

Слободното време учениците го поминуваа пливајќи во Охридското Езеро, играјќи фудбал, кошарка и разни друштвени игри. Најмалку се одмараа, бидејќи требаше уште многу нешта да се видат и доживеат. Секако, најдоа време и да се прошетаат по центарот на градот и дуќаните, и да си купат по некој сувенир што ќе ги потсетува на убавите мигови.

Во знак на благодарност и спомен, учениците изработија плакат за Агенцијата за иселеништво на РМ на последниот час по доделувањето на дипломите. Летното училиште траеше седум дена и официјално заврши на 10 август со игранка за учесниците.

Нашата група се врати во Загреб преполна со впечатоци од патувањето. Грижата за учениците не беше едноставна, одговорноста е голема, но на крајот сите беа задоволни и весели. Навистина една прекрасна авантура која ќе им остане длабоко врежана во сеќавање.

Е. Петровска

ЛАЗАР ТОШАНОВ

П. Пижов, Л. Тошанов и Х. Христов, 1964 година во Загреб

Да не се заборави!

Лазар Тошанов е роден во Штип на 25 октомври 1944 година. Неговото потекло е од старо семејство кое се занимавало со трговија. Основно училиште и гимназија завршува во Штип и матурира во 1963 година. Потоа заминува за Скопје и се запишува на Природно-математичкиот факултет. Но, на 26 јули 1963 година Скопје го погодува катастрофален земјотрес и се разрушени многу згради, меѓу кои и неговиот факултет. Поради неможноста за понатамошна настава, ректорот донесува одлука сите скопски студенти да се запишат на некои други Универзитети во градовите на бивша СФРЈ. Така, на 1 октомври 1963 година, 289 Македонци доаѓаат да студираат во Загреб, меѓу кои и Тошанов. Таа трагедија им го менува животот од корен. Сите 289 Македонци биле сместени во 4. павилјон во СД „Стјепан Радиќ“. Некои од нив и денес живеат во Загреб, како Томе Апостолоски, Ванчо Лепитков, Ванчо Ханџиски, Киро Танатарец, Красоје Ристовски и други. Тошанов запишува наставна насока хемија-физика на Природно-математичкиот факултет.

Како студент, една студена декемвриска вечер во 1964 година, Лазар на игранка ја запознава студентката по еконо-

мија, Мира Уремовиќ. Тогашна девојка, а сега негова сопруга. Нивната студентска љубов ја крунисуваат со брак на 1 октомври 1970 година. Во бракот го добиваат синот Зоран. По дипломирањето и служењето на воениот рок, на 23 февруари 1971 година, тој се вработува како професор по хемија и физика во Индустриско машинското училиште во Загреб, каде работи сè до 26 октомври 2010 година кога заминува во пензија.

Секој човек на својот пат има некои случувања што му го менуваат животот, па едно такво е и ова, неговото.

- Во почетокот на деведесеттите години на овие простори дојде до војна. Луѓето почнаа да се менуваат, делат и изолираат. Тогаш слушнав дека некои Македонци се собираат секоја недела во црквата „Св. Рок“ на Роковиот перивој. Една недела отидов и јас, и најдов Македонци кои живееле покрај мене во Загреб, но не сум ги познавал. Ги запознав покојните, а заборавени: Томо Зојчевски, Марија Трајковска, Живка Иванец, Никола Илијевски, Никола Трајковски, Трајан Радевски, Илија Радевски, Љупчо Павлов, Цветанка Штрукељ, Петар Жешков и други. Сите имавме една желба, да создадеме Македонски дом, и така се роди првата МПЦО „Св. Злата Мегленска“ во Загреб – раскажува Тошанов.

Во 1995 година Лазар беше избран за претседател на МПЦО. Таа функција ја вршеше два мандати, до 2003 година, кога доаѓа и првиот македонски свештеник, протојереј Кирко Велински. Во два мандата е член и на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, каде и денес е мошне активен во претседателството.

На 14 април 2007 година синот единец стапува во брак со Гордана Шкрипек. На негова радост и веселба, тие му подаруваат два прекрасни внука. Филип сега има 4,5 години, а Дарко 10 месеци. Своето време им го посветува на внуците. Секојдневно е со нив, ги храни, шета, забавува, а тие како благодарност му возвраќаат со искрена детска љубов.

- Првиот збор што го кажа Дарко беше „деда“, на мое задоволство, а на големо изненадување на останатите членови на семејството, гордо и со насмевка вели Тошанов.

Кога не е со внуците, мислите му бегаат во родната Македонија и останува секогаш присутната дилема, дали да се врати или да остане во Загреб. На него, како и на сите други Македонци откорнати од родното огниште, им припаѓаат зборовите на учителот Крсте Мисирков: „Ништо е оној човек кој има поголема љубов од љубовта кон татковината.“

Е. Петровска

Карловачки денови на пивото – Македонија земја партнер

„Дружете се со нас и уживајте во македонскиот фолклор и музика, пиво и вино, и гастрономски специјалитети“ во своето обраќање посетителите ги повика претседателот на Заедницата, Орце Ламбевски

Екоја година на крајот на август низ Карловац, градот кој лежи на четирите реки Купа, Мирна, Добра и Корана, потекува и пета река – река на пивото. Над 200 илјади посетители имаат можност да уживаат во врвната гастрономија и забава на Хрватскиот фестивал на пивото. На овогдинешните 27. Карловачки денови на пивото што се одржаа на СРЦ „Корана“ во Карловац од 30 август до 8 септември, земја партнер беше Македонија, а покровители на фестивалот, освен Град Карловац и Туристичката заедница, беа и „Прилепска пиварница“, КУД „Росоман“ од Росоман, „Езимит вино“ и МКД „Охридски бисер“.

Фестивалот започна со карневалско дефиле на бројни фолклорни ансамбли, музичари, мажоретки, жонглери и карловачкиот оркестар. Дефилето го предводеше карловачката коњаница и градоначалникот на Карловац Дамир Јелиќ, кој се возеше во пајтон заедно со амбасадорката на РМ во РХ, Н.Е. Даниела Караѓозоска и претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски. За отворен, фестивалот свечено го прогласи градоначалникот на Карловац, а на посетителите им се обратија и амбасадорката Караѓозоска, градоначалникот на Општина Росоман Стојанче Лазов, претседателот на КУД „Росоман“ Ристо Јошев

и претседателот на Заедницата Орце Ламбевски. Тој во своето обраќање се заблагодари на Град Карловац и директорката на Туристичката заедница Тихана Бакариќ за поканата, и искажа задоволство што се почесни македонски гости. „Дружете се со нас и уживајте во македонскиот фолклор и музика, пиво и вино, и гастрономски специјалитети“ – ги повика Ламбевски посетителите. На градоначалникот Јелиќ во знак на благодарност му подари книги издадени од Заедницата и примероци на списанието „Македонски глас“.

Оваци за најдоброто од МКД „Охридски бисер“

По службеното отворање проследено со прекрасен огномет, настапи КУД „Росоман“ со сплет македонски ора и песни. Во меѓувреме се поделија и 700 kg македонски сочни праски и тиквешко грозје, а пивото, ви-

ното и ракијата течеа во потоци. МКД „Охридски бисер“ на сцената под водство на Сафиудин Алимоски најнапред се претстави со пејачката секција „Моми бисерни“ кои исполнија неколку македонски народни песни, а потоа и со двочасовен концерт на инструменталната секција. Звучите што потсетуваат на јужните топли краеве пренесени низ писокот на кларинетот, кавалот, хармониката, леутата, и татнежот на тапанот, ги разиграа посетителите. Искрено воодушевени, тие ги честеа членовите МКД „Охридски бисер“ со громогласни аплаузи и оваци за бис, што беше најголема мотивација и награда да го дадат најдоброто од себе. На штандовите пак, беа изложени книги во издание на Заедницата и примеро-

ци на списанието „Македонски глас“, македонски традиционални инструменти, народни носии од различни краеве на Македонија, везени килими, јамболии и секакви рачно изработени сувенири од етно работилницата „Разбој“ на Друштвото.

Другиот ден, на 31 август МКД „Охридски бисер“ учествуваа со кулинарската секција и сласните македонски домашни специјалитети. Не беше проблем да се најде нивниот штанд, само требаше да се следи гужвата. Сите сакаа да пробаат по нешто солено или слатко колку примамливо изгледаа деликатесите, а за вкусот и да не зборуваме. Да наброиме само дел: баклава со ореви, шарени гурабии, надалеку познатото тавче гравче, струмички чурек, разни

пити и погачи, шопска салата, полнети кифлички, леблебија, ајвар, лути пиперки и се разбира, македонските прочуени специјалитети пинџур и лутеница. За сите овие гурмански убавини најзаслужни беа вредните членки на Друштвото Виолета Штерјова, Недка Тркуља, Виолета Вурнек, Тодорка Матковиќ и други.

На овој најголем пивски фестивал во Хрватска беше чест да се презентира македонската култура и традиција, македонската кујна и одличното македонско вино и пиво. Упатуваме голема благодарност до организаторите, особено до Маја и Петар Николовски, што ни овозможија да ја претставиме Македонија во потполн сјај.

Е. Петровска

МКД Илинден на Денови на Карловачкото пиво

Фолклорната група од Егејска Македонија на МКД Илинден од Риека на 1 септември настапи на престижната традиционална манифестација Денови на карловачкото пиво. Настапот во Спортско-рекреативниот центар Корана е нивно прво гостување во Карловац. Седумте танцовачки двојки со својата игра, младост и убавина ја воодушевија многубројната публика. Настапија со четири кореографии. Двете први ора *Пуштено* и *Егејско* ги доловија фолклорните убавини

од Егејска Македонија. Играта и носиите од Македонија беа презентирани со *Жетварка* и *Овчарка* од познатиот циклус *Повардарие*. Како возвратна мера публиката ги награди со долготрајни аплаузи. Учество на фестивалот риечани го посведочија и на штандовите на кои беа претставени материјалните добра и посебности на националните заедници. Меѓу македонските кулинарски специјалитети посебно внимание привлекоа сармата со лоз

зов лист и баницата со инструменти и носии од праз. На штандот, исто сите краишта на Македонија. така, беа изложени стари македонски народни

В. Т.

Засвони училишното своно за новата учебна година

Првото училишното своно есенва го означил крајот на летниот распуст и почетокот на новата учебна година, а детскиот џагор повторно ги исполни училишните дворови, училници и ходници. Во ОУ „Николе Тесле“ во Загреб, на 7 септември 2013 година и учениците од изборната настава по македонски јазик и култура седнаа во училишните клубови. Одморени, возбуждени и насмеани, тие дојдоа во придружба на своите родители.

На првиот час, учителката Деспина Белчовска Велинска со топло добредојде го одржа родителскиот состанок на кој се разговараше за правилата на однесување во училиштето, за правата и обврските на учениците и родителите. И оваа година интересот за настава беше голем, па се направи подел-

ба на учениците на три групи: малата група ќе има настава во сабота од 10-12 часот, големата од 12-14 часот, а средната група во петок од 16-18 часот. Исто така, се направија и првите подготовки за учеството и настапот на најмладите во одбележувањето на Денот на Советот на

МНМ за Град Загреб, што треба да се одржи во октомври.

Интересна беше проекцијата на фотографиите со учениците кои во август го посетија Летното училиште по македонски јазик во Охрид. Родителите можеа да видат што правеле нивните деца, кои

места ги посетиле и кои случки им го одбележале патувањето. Со надеж дека ќе се повтори и наредната година, водителките со благодарност и воодушевување зборуваа за убавините на Македонија и за нејзиното културно богатство. И учителката Деспина беше неизмерно благодарна на Советот на МНМ за Град Загреб што учениците имаа прилика да ја посетат земјата за која веќе 9 години учат и дека тоа уште повеќе ќе ги мотивира да ја засакаат Македонија и македонскиот јазик.

Првиот училишен час заврши со дружење и меѓусебно запознавање на „новите“ и „старите“ ученици, со чашка сок, кекси и бомбони, со нови сили за учење. Нека им е СРЕЌНО во новата учебна година!

Е. Петровска

Со нови учебници во нови успеси

Во царството на знаењето лесно се владее кога се има со што. Новите букви, зборови и реченици, едвај чекаат да бидат совладани од бистрите главички на учениците. Но, за таква работа, освен помошта на учителката, потребни се книги и учебници од каде ќе се црпат мудростите. Зашто книгата е отворена порта кон знаењето, прозорец кон светот.

Дел од книгите и учебниците што пристигнаа како донаци-

ја од учениците на ОУ „Стив Наумов“ од Скопје и од нивните родители и наставници, кои за таа пригода ја спроведоа акцијата „Подари книга“, во саботата на 14 септември претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски, ги предаде на учителката Деспина Белчовска Велинска. Со овој вреден подарок, за кој изразуваме особена благодарност до директорката Елена Панева и сите други што беа вклучени во

акцијата, учениците од изборната настава по македонски јазик и култура во загребското ОУ „Николе Тесле“ полесно ќе нурнат во царството на знаењето. Со несобичната поддршка на скоп-

ските другарчиња, тие ќе можат со леснотија да го истражуваат, негуваат и правилно употребуваат македонскиот јазик. И да нижат нови, уште поголеми успеси.

Е. П.

Хрватски поети гостуваа во Прилеп и Струга

Во рамките на меѓународната книжевна соработка, хрватските поети Валерио Орлиќ и Срѓан Духовиќ, во август гостуваа во Македонија

Културната соработка меѓу Македонија и Хрватска последниве години бележи постојан подем. Поетите Валерио Орлиќ и Срѓан Духовиќ, членови на Хрватското книжевно друштво од Ријека од 9 до 12 август гостуваа во Македонија. Тоа е возвратна посета на македонските писатели Петар Петрески и Славчо Ковилоски од Прилеп, кои во април престојуваа во Ријека. Притоа беше промовиран и зборникот Поетски дијалози во кој се застапени петнаесет прилепски поети. Изборот и предговорот се на Ковилоски, а препевот од македонски на хрватски јазик е на Слободан Јовичиќ, студент по македонистика на Филозофскиот факултет во Загреб. Домаќин на вечерта беше МКД Илинден. Носители на соработката се Хрватското книжевно друштво од Ријека и ЈОУ библиотеката Борка Талески од Прилеп.

Вечерта на 9 август, во библиотеката со свои песни пред љубителите на поезијата се претставија Орлиќ и Духовиќ. Потоа следувааше промоција на збирката Ријечка поетска читанка во која се претставени петнаесет автори на Хрватското книжевно друштво. Изборот и предговорот се на проф. Васил Тоциновски, а препевот на македонски јазик е на Славчо Ковилоски. За книжевниот живот на Ријека, за авторите и за дејноста на ХКД говореше Петар Петрески, директор на библиотеката. Институцијата е организатор и на традиционалниот фестивал Поетско Маркокуле кој се одржа на 10 август, во големата сала на Домот на културата Марко Цепенков, и со интерес беше проследен настапот на гостите.

На 12 август го посетија градот на браќата Миладиновци, Струга. Нивното име е поврзано со златната македонска книга Зборникот на народни умотворби кој светлината на денот ја виде во 1861 година, во Загреб, под меценството на знаменитиот Јосип Јурај Штросмаер. Настан што е најсилната и моќна алка во многувековните македонско-хрватски книжевни врски. Секако ќе остане незаборавен настан пладневната средба во Спомен домот на браќата Миладиновци. Настапот на хрватските поети беше топло поздравен од бројната публика. За нив и за нивното дело говореа проф. Христо Петрески, Мерсиха Исмајлоска и Петко Шипинкаровски, главен и одговорен уредник на списанието Бранувања кое со Здружението за литература, култура

и наука Бран беа домаќини на средбата. Во Скопје имаа работна средба со редакцијата на најстарото и угледно македонско списание Современост.

Валерио Орлиќ претседател на Хрватското книжевно друштво, не го крие своето задоволство од соработката со македонските колеги. Особено го истакнува објавувањето на двата поетски зборника кои се трајно сведоштво. Познатиот поет Срѓан Духовиќ од чудесната Корчула, по првпат е во Македонија. Импресиониран е од традицијата и од природните убавини на двата македонски града. Читал и слушал многу за Македонија и е среќен што можел да ја запознае оваа библиска земја.

Васил Тоциновски

Хрватска, Струга и Охрид

Струга и Охрид се двата града со најинтензивна македонско-хрватска тангента. Струга со врските во минатото, но и со учеството на хрватските поети на „Струшките вечери на поезијата“, најголемиот поетски фестивал во светот. Охрид, со фестивалот „Охридско лето“, најзначајната музичко сценска манифестација во Македонија, која од своето постоење, пред 53 години, активно соработува со слични институции од Хрватска. Пред се, со „Дубровничките летни игри“, „Сплитското културно лето“ и други. Охрид е збратимен со градот Винковци. Тамошното транспортно претпријатие „Полет“, го формираа охридани, во кој

спомен и ден денеска, во втората буква „О“ – стои охридскиот галеб.

Изминативе децении многу драмски и музички претстави фестивалите од Охрид и Дубровник заеднички ги реализираа и разменуваа. Не случајно годинава, свеченото затворање на „Охридско лето“, е доверено на градскиот театар „Марин Држиќ“ од Дубровник, со театарската претстава „Браќа Карамазови“ од Достоевски, во режија на Дејан Пројковски од Македонија. За претставата во Охрид имаше толку голем интерес што ден после затворањето, на 20 август, репризно беше прикажана и наредниот ден, надвор од фестивалската програмата.

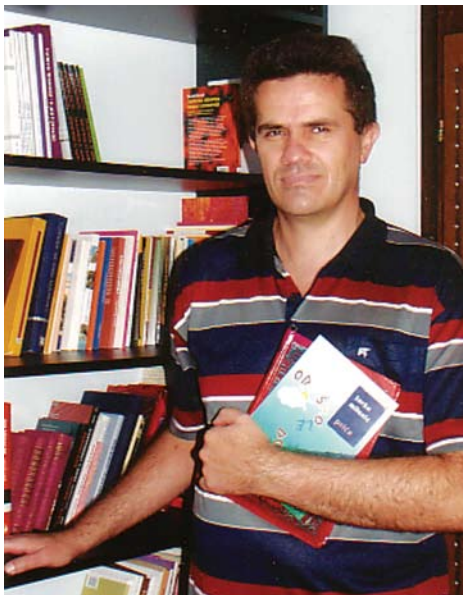
Веле Митаноски

Афирматор на современата македонска литература

*Жарко Милениќ како пре-
ведувач создал голема соп-
ствена библиотека. Пре-
ведува од англиски, руски,
бугарски, украински, маке-
донски и словенечки јазик.
Во Македонија престоју-
вал повеќепати. Со почит
и љубов говори за своите
македонски пријатели*

Мислата и смислата во опстојувањето на Жарко Милениќ ги исполнува литературата. Таа за него е живот, надеж и радост, среќа и иднина. Да се создава и притоа да им се даруваш на другите, го одбележуваат како име што е познато во повеќе европски земји. Роден е во 1961 година во Брчко, Босна и Херцеговина. Во родниот град ги завршил основното и гимназијалното образование. На Вишото економско училиште во Белград дипломирал во 1987 година. Љубопитниот човечки и творечки дух својот дом го имале во Бизовци, Осиек, Москва и Риека. За да егзистира работел како физички работник, новинар, книжар, економист, издавач и професионален писател. Најмногу години минал во Риека каде што се стекнал со име на познат и почитуван писател и преvedувач. Долги години бил секретар на филијалата на Хрватското друштво на писатели во Риека, уредник на изданијата од преводната литература и извршен уредник на списанието *Књижевна Ријека*. Од овој период секако треба да се одбележат другарувањето и соработката со Андрија Вучемил, еден од симболите и авторитетите на книжевниот живот во градот.

Од 2006 година одново е на домашното огниште. Предводник е на културниот и книжевниот живот во Брчко. Претседател е на *Књижевниот клуб* и главен и одговорен уредник на списанието за литература и култура *Ријеч*. Станува збор

за мошне плоден автор за кого нема книжевен жанр во кој не оставил сопствена трага. Ги одвојуваме стихозбирките: *Време великог поста*, *Велика кола*, хаику поезија на хрватски и англиски, *Понављачи*, а од книгите раскази: *Игре и оцјене*, *Све моје удовице*, *Од школе до куќе*, *Незавршене приче*. Но, секако најсложениот книжевен жанр романот би рекле, е негова голема творечка љубов, но и книжевна сатисфакција. Од тој фонд ги одвојуваме: *Појела их киша*, *Прелудиј*, *Живјет ку сутра*, *Заборављена планета*, *Адела*, *Убојство за писаќим столом*, *Удвоје*, *Змија с истока*, *Мртви канал*, *Друштво чаробњака и вјештица*, *Леон у стакленој гори*, *Мачка*, *Украќени*, *Премијера*, *Мајка камена*, *Спомен*. Како книжевен критичар потписник е на книгите: *Роман нашега поднебља* и *Роман нашега доба*. Бројни се неговите драми печатени во списанија и изведувани на професионалните театарски сцени во Босна и Херцеговина, а радио драми му се изведувани на програмите во Загреб, Скопје и Љубљана.

Учествувал на книжевни и преvedувачки манифестации во Хрватска, Македонија, Босна и Херцеговина, Русија, Србија, Кина и Ерменија. Добитник е на бројни награди и признанија за

поезија, раскази, драми и есеи. Член е на Друштвото на хрватските писатели и на Друштвото на писателите и на Друштвото на новинарите на Босна и Херцеговина. Како писател го идентификуваме и со псевдонимот *Ј. Милен*. Жарко Милениќ се јавува и како антологичар. Потписник е на *Антологијата на хрватскиот научно-фантастичен расказ*, која што во 2008 година го има и своето македонско издание, *Рука на Сави*, поезија од Брчко и *Вепринац* *крз столеќа*, зборник на трудови. Приопштувањето на дела од една во друга национална средина отсекогаш била голема цивилизациска придобивка.

Жарко Милениќ како преvedувач создал голема сопствена библиотека. Преvedува од англиски, руски, бугарски, украински, македонски и словенечки јазик. Во Македонија престојувал повеќепати. Со почит и љубов говори за своите македонски пријатели. На прекрасниот македонски јазик преведени му се романот *Двајца* (2007) и книгата кратки раскази за деца и младина *Од училиштето до дома* (2012). Македонската современа литература со одделни избори ја презентирал во повеќе хрватски и босанско-херцеговски списанија. Од македонските автори со посебни книги ги претставил Игор Исаковски, Васил Тоциновски, Славчо Ковилоски, Елена Пренцова, а за објавување чекаат и повеќе други дела, посебно одвојувајќи ги трудот и задоволството од работата на романот *Икар не леташе така* од Петре Бакевски.

И денеска трудољубивиот и немирен дух на Милениќ со своето семејство живее наизменично меѓу Брчко и Москва. Нема што човекот не може да совлада и да победи. А животот треба да се живее полнокрвно. Да се исполни со себе, ама возвратно и тој да не исполни и збогати. А работата! Е таа нема крај.

Васил Тоциновски

Соработка на градските библиотеки од Осиек и Скопје

Во Скопје е потпишан договор за соработка помеѓу Градската и универзитетска библиотека Осиек и Градската библиотека „Браќа Миладиновци“ од Скопје

На 26 јуни 2013 година, во Скопје, Бранко Цветковски и Дубравка Паѓен Фаркаш потпишаа договор за соработка помеѓу Градската библиотека „Браќа Миладиновци“ од Скопје и Градската и универзитетска библиотека Осиек.

Потпишувањето на овој вреден договор за културна соработка и размена на идеи, проекти, автори и дела беше круна на она што започна минатата година, кога на Деновите на браќата Миладиновци во Осиек гостуваше Бранко Цветковски, директор на ГБ од Скопје, инаку воедно и истакнат поет, есеист и книжевен критичар, добитник на истоимената награда во рамките на Струшките вечери на поезијата.

Македонските медиуми пренесуваат дека договорот ги прецизира активностите од замената соработка од областа на

библиотечно-информативната дејност, културната соработка, финансирањето и организација на дејностите. Така, во рамките на културната соработка предвидено е отворање на Македонско литературно катче во Библиотеката во Осиек и Хрватско литературно катче во Градската библиотека „Браќа Миладиновци“ во Скопје.

На конференцијата за медиуми, потписниците истакнаа дека оваа соработка предвидува и други, богати активности: размена на изложби на книги, списанија, фотографии и уметнички дела; заедничко одбележување на годишнини на истакнати хрватски и македонски писатели и на значајни датуми од литературната историја на двата народи, организирање на Денови на македонската книга во Осиек и Денови на хрватската книга во Скопје најмалку ед-

наш на две години, но и размена на експерти за библиотечна дејност, меѓусебна размена на работени и програма за размена на библиотечни документи.

Соработката би требала да се регулира преку заеднички совет кој, од своја страна, ќе работи во тесна соработка со културните институции и амбасадите на Република Хрватска во Скопје и Република Македонија во Загреб, согласно договорите за културна соработка. Финансирањето на меѓусебните дејности ќе се остварува со поддршка на министерствата за култура и на амбасадите на Република Хрватска и Република Македонија, но и преку пријавување на заеднички проекти во хрватски, македонски и европски културни програми и со финансиска поддршка на општините Град Осиек и Град Скопје.

Јулијана Тешија

Километрите помеѓу Канада, Хрватска и Македонија стануваат милиметри

Изложбата на Мајкл Клоз во Сплит е сведоштво дека кога не се забораваат корените, километрите помеѓу Канада и Хрватска, па и Македонија, стануваат милиметри и не се пречка да се претстави ликовното дело на човек кој цел живот ги промовира Македонија и македонското во себе

Во организација на Заедницата на Македонците во РХ и Македонското културно друштво „Македонија“ од Сплит, на 5 јули во просториите на МКД „Македонија“ се отвори уште една меѓународна изложба. Се работи за изложбата на уметникот Мајкл Клоз од македонско потекло, роден во Торонто, Канада. Во 1977 год. се стекнува со диплома на Универзитетот за уметност во Онтарио, една од најстарите и најпознатите сликарски школи во Канада.

На изложбата покрај многубројните Македонци, беа присутни и други граѓани на градот Сплит, како и претставници на македонските асоцијации во Град Сплит и Сплитско-далматинската жупанија. Изложбата

ја отвори претседателот на МКД „Македонија“ и член на Советот на националните малцинства на Р. Хрватска, Ангел Митревски. Тој нагласи дека оваа изложба докажува дека кога не се забораваат корените, километрите помеѓу Канада и Хрватска, па и Македонија, стануваат милиметри и не се пречка да се претстави ликовното дело на човек кој цел живот ги промовира Македонија и македонското во себе.

Сликарското дело на Мајкл Клоз ги содржи најстарите симболи употребувани во уметничкото изразување, како што се: триаголник, цик-цак линии, брановити линии, круговите, сите како симболи кои во себе

го содржат предисториското ехо во уметникот.

Човечкиот лик и деловите на човечката култура надополнети со други асоцијативни форми, во красна проткаеност со црвена, зелена, плава, бела и црна линија, доминираат во сликарскиот опус на Мајкл Клоз. Се чини дека времето се испреплетува низ овие црти и бои, и раѓаат во себе нови бои, а формите творат нови форми. Симболизмот е уште еден начин на изразување во делата на овој сликар. Доброто и злото, женското и машкото, реализмот и духовната инспирација, сето ова е дело и резултат на дуализмот кој постои околу нас и кој ја движи природата. Неговите слики содржат рефлексии на многу различни култури кои се испреплетуваат во секоја нова слика.

Мајкл Клоз досега има реализирано повеќе од 110 самостојни изложби на национално и интернационално ниво во Канада, САД, Франција, Германија, Белгија, Турција, Египет, Русија, Соломонски острови, Виетнам и Македонија. Изложбата во Сплит беше отворена до 12 јули 2013 година.

Биљана Митревски

„Канадско-македонско-хрватски патишта на хуманоста“

На 4 јули МКД „Билјана“ од Задар беше повторно домаќин на уште една прекрасна изложба од канадско-македонскиот сликар Мајкл Клоз (Michael Close). Изложбата која носеше наслов „Канадско-македонско-хрватски патишта на хуманоста“ беше организирана во соработка со амбасадата на РМ во Хрватска и МКД „Билјана“, како и Научната библиоте-

ка од Задар, во чии простории беа изложени делата каде се одржа и самото отворање. Изложбата беше свечено отворена со неколку почетни зборови од претседателката на МКД „Билјана“, Мирјана Мајиќ и заменик директорката на Научната библиотека Маријана Сенкиќ-Клапан. И самиот гостин, уметникот Close, ја претстави изложбата и кажа нешто повеќе во врска со неговите досегашни дела и луѓето кои заземаат посебно место во неговиот живот, а се заслужни за неговиот успех.

На самото отворање присутни беа и претставници од Задарската жупанија, претсе-

дателот на координацијата на националните малцинства во Задарската жупанија Веселко Чакиќ, како и почесниот конзул на РМ во Задар, Гзим Реџеџи.

Она што на присутните им остави голем впечаток, освен прекрасните слики, беше и пријатното изненадување што уметникот Мајкл Клоз и неговата сопруга Менка Клоз го приредија, а тоа беше подарок мала слика за секого.

Е. К. К.

Езерки и 7/8 на манифестација во Врбовец

Под покровителство на претседателот на РХ, Иво Јосиповиќ, а во организација на Туристичката заедница на Град Врбовец, од 23-25 август 2013 година во Врбовец се одржа 33. Туристичко-кулинарска манифестација „Кај су јели наши стари“. Сите што дојдоа во ова симпатично мало гратче можеа да уживаат во богатата тродневна културно-уметничка, забавна и спортска програма. Беа организирани и неколку работилници, а на дегустациско-продажната изложба можеа да се вкусат безброј народни јадења подготвени по старите традиционални рецепти од овој крај.

Покрај учесниците што се бават со презентација на домашна храна, манифестацијата ја збогатија и културно-уметничките друштва со своите настапи. Во вечерните часови пак, посетителите ги забавуваа

музичките естрадни уметници како што се Нови фосили, Пипс, Чипс и Видеоклипс, Тешка индустрија, Маја Благодан и многу други. Како гости, на завршната вечер под палката на Бруно Урлик настапија и женскиот вокален етно состав „Езерки“ во

придружба на оркестарот „7/8“ и со прекрасната изведба на македонски народни песни и ора предизвикаа воодушевување кај посетителите, за што беа наградени со бурни аплаузи.

Е. П.

КУД „Илинден“ награден во Велика Горица

Ансамблот на КУД „Илинден“ од Битола од 2-14 јули 2013 година оствари турнеја во Хрватска со учество на три традиционални меѓународни и ревијални фестивали. На 13. Меѓународен фолклорен фестивал во Велика Горица кој се одржа од 4-7 јули под покровителство на Светската федерација на фолклорни фестивали, ја освои наградата за најдобра инстру-

ментална изведба за кореографијата „Моштенски собор“ на Валентин Соклевски. Признанието доделено од стручното меѓународно жири ансамблот го доби во конкуренција на фолклорните друштва од Словенија, БиХ, Чешка, Бугарија и Хрватска. Пред бројната публика КУД „Илинден“ во Велика Горица настапи и со сплетот „Гурѓовден“.

Освен во Велика Горица, КУД „Илинден“ презентирајќи го македонскиот фолклор и песни настапи и на централниот плоштад „Бан Јелачиќ“ во Загреб, во Дуги Рат покрај Сплит, во Радманове млинице и центарот Гата покрај Омиш.

Бројните награди од настапите и турнеите на ова македонско културно-уметничко друштво се потврда за квалитетот и успехот кој со години се надградува, како од фестивалите во Ланголен, фестивалот во Северна Каролина и Брансон, речиси сите европски земји и Австралија. Основано е во 1955 година и брои над 450 членови кои работат во 14 групи, а во нивниот состав делува и студио за модерен балет, основано во 1988 година. Годинава Друштвото беше на турнеи во Полска, Унгарија, Турција и во Кралството Јордан.

Е. П.

Елена е една на мајка

Прекасиот глас на Ксенија Варводиќ Периш плени насекаде каде ќе се појави на сцената. Овој пат на престижниот Шибенски фестивал на далматинска шансона, кој годинава го имаше своето 16. издание под наслов „Хрватска во ЕУ – Европа во Хрватска“. Оригиналната изведба на само за неа својствен начин предизвика бурен аплауз кај публиката. Песната „Бура с мора“ на музика на Марин К. Лимиќ, Ксенија ја изведе на втората фестивалска вечер на нови нумери на далматинска шансона.

- Песната е напишана пред 20 години и така лежеше и ја чекаше својата шанса да го види светлото на денот. Ја испративме на Сплитскиот фестивал, но за жал, не беше примена. Очигледно не е за тој фестивал, не е целосна шансона, туку еден вид далматински поп-рок. Јас сум презадоволна што имав шанса да ја отпеам во Шибеник, ни изјави Ксенија непосредно по настапот, каде на истата сцена излегоа и Горан Каран, Џани Стипаничев, Џовани, Нина Бадриќ, Нено Белан, клапата „Камби“, која беше победник на

Ксенија Варводиќ Периш, македонска сопруга и снаа, членка на МКД „Македонија“ од Сплит, по четврти пат настапи на престижниот Шибенски фестивал на далматинска шансона. Нејзиниот прекрасен глас плени секогаш, било да изведува македонски песни, италијански канцони или далматински шансони

фестивалот и други звучни музички имиња.

Ксенија се наоѓа себе си и во македонската музика, но исто така, и во италијанската канцона, па и се друго. За нејзините гласовни способности вели најзаслужен е токму Марин К. Лимиќ. „Тој цели 14 години ме учи пеење и благодарение на него јас имам глас таков каков што имам“, посочува Ксенија.

Таа настапува и со МКД „Македонија“ и оркестарот „Македо“.

- Бевме на Бол на Брач, на рива во Сплит, ова лето беше прекрасно. Минатата година бевме во Самобор, постојано нешто се случува, додава оваа млада жена, а нејзиниот интерес за македонската музика му го припишува на Тоше Проески.

„Благодарение на Тоше, кој отсекогаш го обожував, уште кога се појави за избор на песна за Евровизија каде пееше за Македонија, препознав дека тој глас може да пее сè, од народни до современи или било какви нумери. Тогаш слушнав дека доаѓаат

„Синтезис“ во Сплит, па одлучив да го проследам нивниот концерт во сплитскиот театар. На сцената по концертот се појави Блага Масачези Атанасова и заблагодарувајќи се на гостите од Македонија, ги повика сите заинтересирани дека постои можност да се зачленат во македонското друштво во Сплит, каде се негува македонската музика, култура и слично. Така јас наскоро станав членка на Друштвото, а таа моја одлука ми донесе пресвртница во мојот живот. Таму го запознав и сопругот Ненад и имаме мала ќерка, која се вика Елена“, раскажува Ксенија.

Ја прашувам, името го добила по песната „Елено ќерко“? Да, да, вели Ксенија, ќерката се вика Елена, по онаа народната песна. Кога го одбиравме името, рековме Елена, секогаш ќе има една македонска песна, во која кога ќе се засвири, ќе може да се пронајде – а ха, ти една на мајка.

Инаку, омилена песна на Ксенија и е „Лихнида кајче веслаше“. Музиката во нејзиниот живот, вели е подлога за сè останато и големо задоволство. Никогаш не ја разбира како кариера, бидејќи смета дека ако нешто требало да биде, досега би се случило на тој план.

Ја прашувам какво е чувството да се биде на сцена кога добивате аплаузи и овации.

Вели: тоа е одлично. Некогаш имав трема, па тоа малку и би ме блокирало, но веројатно искуството си го прави своето, па сега таа возбуда ми овозможува да дадам сè од себе и она што јас го држам во себе.

М. Г.

Леб и сол во Задар

Легендарниот македонски бенд „Леб и сол“ на 21 јули одржа прекрасен концерт во задарскиот клуб „Q Bar“. Иако без Влатко Стефановски, „Леб и сол“ покажаа уште еднаш зошто толку долго трае нивната популарност.

Тие ги отсвиреа нивните најголеми хитови, а публиката

уживаше во секоја отсвирена нота. Овој настап беше дел од низата настапи по Јадранот, по кој момците заминаа за Шибеник. Се надеваме дека Задрани нема долго да чекаат овие музичари од светски ранг повторно да го посетат нивниот град.

Е. К. К.

Прво научив да читам кирилица

Славе Лукарров, директор на меѓународниот фестивал на анимација кој се одржува на Јадран, има македонски корени. Кај Македонците вели го импресионира блискоста, толеранцијата, искреноста и отвореноста

Го Славе Лукарров, директор на престижниот меѓународен фестивал на анимација се сретнавме во Шибеник, каде од 28 јуни до 2 август се одржа овогодишното издание на „Супертун“. Првите зборови што ги разменивме со овој загребчанин беа на македонски јазик. Кога слушна дека сум од Македонија веднаш ми рече „моето прво писмо што го научив беше кирилица. Татко ми е од Велес“.

Кога дојдов на седум години во Хрват-

ска ми рекоа дека треба да научам да читам, а јас упорно тврдев дека знам да читам, се разбира кирилица и на македонски јазик, ми беше чудно што требаше да учам некои други букви и друг јазик, се присетува Лукарров на неговото враќање од Македонија во Хрватска, бидејќи од првата до седмата година живеел во Македонија. Потоа се разбира научив и хрватски јазик, а италијанскиот јазик го знам, бидејќи мајка ми е Италијанка, додава тој.

Неговите врски со Македонија вели се длабоки. Таму му се сите роднини по линија на татко му и често ги посетува.

„Мене ме фасцинира блискоста на луѓето во Македонија, нивната отвореност, толерантност и искреност“, вели Лукарров.

Бидејќи и самиот се занимава со анима-

ција, со уште неколку свои колеги дошле на идеја пред три години да организираат фестивал на анимација со меѓународен карактер и во тоа успеале. Првите две години манифестацијата се одржувала на Бол на Брач, а годинава во Шибеник. Досега на фестивалот се прикажани 563 филмови од 56 земји. За жал, досега македонските автори на анимирани филмови не покажале некој голем интерес, па така во ниедна конкуренција годинава, нема пријавено македонски филм. Тоа што досега, не е покажан голем интерес од Македонија за ваков вид на фестивал, Лукарров го објаснува можеби со недоволната информираност на авторите за овој настан од светот на филмот.

На „Супертун 2013“ во текот на шест фестивалски вечери беа прикажани најдобрите анимациски

достигнувања во текот на последните две години и тоа: кратки анимирани филмови за деца, за возрасни, долгометражни филмови, потоа анимирани музички спотови, кои се прикажуваа на плажа под свездено небо, а беше прикажан и дел од историјата на анимацијата. Заедно со натпреварувачката програма се одржува и „Светска панорама“ која овозможува уште поширок увид во рецентната светска продукција на анимирани филмови.

М. Г.

„Летна љубов“ на „Мали Сплит“

Фестивалот „Мали Сплит“ и оваа година по 23-ти пат ги отвори вратите на сите млади распеани Спликани и на нивните драги гости кои пристигнаа во Сплит од сите страни на светот.

Една од тие гости оваа година беше и шеснаесетгодишната Битолчанка Ана Гаштарова. Ана ги претставуваше боите на Република Македонија на „Малиот Сплит“. Со песната „Летна љубов“ која ја компонираше Ренато Михајловски, а текстот го напиша Белинда Сипкоска Гаштарова и со поддршка на играорниот клуб „Ноа“ од Сплит, Ана успешно се претстави пред сплитската публика.

Нејзиниот настап ја освои сплитската публика која ја награди со „Златни Мали Сплит – 1. НАГРАДА“, која се доделува на изведувачот на програмата „Тин фест“ со одлука на гласовите на публиката. Исто така, со одлуката на фестивалскиот жири беше наградена со „Златна Плакета Св. Дује“ за најдобра песна на програмата „Тин фест“.

Во службениот дел на фестивалот, младата Битолчанка беше заедно со останатите млади пејачи гостинка на сплитскиот градоначалник, Иво Балдасар, а веднаш по доаѓањето во Сплит со своите родители го посети и МКД „Македонија“.

Нејзината радост беше уште поголема кога и по добиените награди своето задоволство го сподели со своите сонародници во МКД „Македонија“ каде што во манирите на права „поп ѕвезда“ стрпливо позираше со своите награди.

Да и посакаме уште безброј вакви моменти и уште поголеми успеси во нејзината кариера.

Биљана Митревски

АКЦЕНТ

(продолжение)

АКЦЕНТОТ НА ТУЃИТЕ ЗБОРОВИ

Именките од туѓо потекло што завршуваат на -е, -о, -у, или -и најчесто не се согласуваат со нашиот акцентски систем и се со акцент на првиот слог од крајот на зборот, на пр.: *аташе, ателје, депо, жири, интервју, плато, реноме, сижје* и др. Во редот на ваквите туѓи зборови има и такви кои веќе го прифатиле нашиот акцент: *кино, корзо, палто* и др. На првиот слог од крајот, исто така, се акцентираат туѓи именки што завршуваат на консонант: *афинитет, апарат, есеист, жетон, коментар, комбајн* и др.

Со акцент на вториот слог од крајот на зборот, главно, се именките од туѓо потекло што завршуваат на:
- ура: *архитектура, култура, литература, матура*; -ивец: *конзервативец, оперативец*; -алец: *генијалец, гимназијалец*; -изам/-азам: *материјализам, организам, сарказам*. На вториот слог се акцен-

(Според *Македонски јазик*, Просветно дело АД, Скопје, 2001)

тираат и голем број именки од туѓо потекло независно од нивниот завршеток: *антена, вибратор, координатор, мембрана, пиеса* и др.

Со акцент на вториот слог се придавките од туѓо потекло кои обично завршуваат на: -ален, -јален, -ивен, -иран, -озен и други завршетоци, како што се, на пример: *национален, комерцијален, експанзивен, организиран; грандиозен, малерозен; консеквентен, конкурентен; доминантен, константен* итн.

Со акцент на вториот слог се и глаголите што завршуваат на -ира/-изира: *демонстрира, манифестира, комуницира, оперира, симболизира* и др.

На третиот слог од крајот на зборот се акцентираат повеќесложните туѓи зборови што завршуваат најчесто на: -ија, -ика, -иум, -ичар и др. На пример: *алергија, валениција, лингвистика, славистика; калиум, конзилиум; историчар, наутичар, физичар*. Кога ваквите зборови ќе

ја зголемат својата форма за уште еден слог, тогаш акцентот се поместува на третиот слог, на пр.: *алергијата, валеницијата, славистиката* итн.

На третиот слог се акцентираат и повеќесложни именки од туѓо потекло со разни други завршоци, на пр.: *дијалог, дефицит, монолог, метропола, микроскоп, реума, семестар* и сл.

Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

Македонски јазик на радио во Хрватска

Студио во Сплит

Сплит – Емисијата „Македонски минути“ повторно се емитува на радио: Јадрански радио на 104.1 мегагерц, секој вторник од 17,30 до 18 ч. или на www.jadranskiradio.com со опција livestreaming. Водител Ангел Митревски. Минатата година „Македонски минути“ се слушаа на Радио КЛ Еуродром, во вторник од 9,30 до 10 ч.

Задар – Радио 057, недела од 16,30 до 17 ч. емисија „Македонска ура“, фреквенција 91 мегагерц или на www.057info.hr. Водители Мирјана Мајкиќ и Елвис Папиќ.

Студио во Задар

20 godina sa Vama AMPER SERVIS

Cvjetna 6, 10370 Dugo Selo

Ispostava: Čulinečka 52, 10000 Zagreb

Instalacije inteligentnih sustava-pametne kuće
Automatizacija, upravljanje i nadzor instalacija u građevinama
Izrada tehničkih rješenja instalacija

*Elektroinstalacije jake i slabe struje *Centralno i podno grijanje *Ventilacija i klimatizacija *Vodovod i odvodnja *Gips kartonski radovi *Elektrostatički podovi *Automatska zaljevanja *Centralno usisavanje *PVC stolarija, inox i crna bravarija

Tel.: 01/2913-194, tel/fax. 01/2913-188, mob.: 0912230 077, 091 4771 777
E-mail: amper-servis@zg.t-com.hr

Direktor : Jonče Ilievski

Македонскиот туризам учеше од хрватскиот

Македонското угостителство и туризам, учеше од хрватската туристичко-угостителска школа. Првите македонски кадри во туризмот, па и гастрономијата, се школуваа во хрватските: средни, виши школи и универзитети. До отворањето на Средното угостителско училиште во Охрид (во седумдесетите години), сите кадри, или најголемиот дел од нив, доагаа или од Загреб, Опатија или од Риека. Токму кадрите школувани во Хрватска, подоцна ја формираа Вишата угостителско-туристичка школа, денес Факултет во рамките на Универзитетот “Свети Климент Охридски”, во Битола. Охридскиот автопревозник “Галеб”, на времето, во братскиот Винковци, од темел го создаде тамошното исторично претпријатие “Полет”, кое и ден денес, како заштитен знак, го носи истиот симбол - галебот.

В.М.

ЦЕНОВНИК ЗА ОБЈАВЕНИ РЕКЛАМИ ВО “МАКЕДОНСКИ ГЛАС”

Страниците на нашето списание “Македонски глас” отворени се и за Вашите реклами. Доколку сакате Вие и Вашата фирма да се рекламирате на нашите страници, доволно е само да се јавите на телефонот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска или испратите понуда на нејзината адреса, а ние од Уредништвото веднаш ќе ги исполниме Вашите желби. Ценовникот за користењето на рекламниот простор е:

ФОРМАТ	ЦРНО-БЕЛО	КОЛОРО
1/1 A4	600 куни	900 куни
1/2 A4	450 куни	600 куни
1/3 A4	300 куни	450 куни
1/4 A4	225 куни	300 куни
1/8 A4	150 куни	225 куни

Во очекување на нашите взаемни контакти,
Ваш “Македонски глас”

ПРЕТПЛАТА НА “МАКЕДОНСКИ ГЛАС”

Драги наши читатели,

Доколку Вие, кои редовно го читате нашето списание, сакате да станете негов претплатник и тоа редовно да пристига на Вашата адреса, Ви нудиме можност да го сторите тоа. Доволно е со писмо да се обратите на адресата на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Масарикова 16/1, 10000 Загреб, во кое ќе ја приложите потврдата за Вашата платена претплата (жиро сметката на Заедницата е: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804, матичниот број: 3805760, и личниот идентификациски број (ОИВ): 07739533563) и читко да го напишете Вашето име и адресата на која сакате да Ви пристига секој нов број на Македонски глас.

Претплатата на Македонски глас за Хрватска, со платена поштарина (за 6 броја), изнесува 60 куни годишно, додека пак за странство, 120 куни годишно или 17 евра.

Со надеж дека наскоро ќе ни се јавите,
искрени поздрави од
Уредништвото

Тони Аритов – самоук уметник на ракотворби

Тони Аритов го запознав преку друштвената мрежа „Фејсбук“, а бидејќи навистина ми се допаѓаат неговите уметнички дела, секогаш му давав пофалби.

Се сретнавме на почетокот на август во Охрид. Поточно, Тони во Охрид дојде по ветениот подарок. И така, во тричасовното дружење со овој млад

самоук уметник на ракотворби дознав многу за него и неговата работа. Тони на некој начин го наследил својот татко, бидејќи и тој изработувал ракотворби од македонската историја.

Кога се сретнавме, најпрво извади од торба едно големо македонско знаме со кое се сликавме поред Охридско езеро. А потоа следеше ветениот подарок. Занемев! Само што не реков „ау“, преубаво, навистина. Голема слика со македонско сонце, а уште повеќе ме восхити што овој млад ентузијаст дојде дури од Битола каде што имаше изложба само да ми го даде подарокот. Добив јас уште подароци, уметнички ракотворби се разбира, од овој млад уметник – вљубеник во македонската историја.

За жал, од уметноста не може да живее, но има среќа што мајка му ја служи здравјето, па му помага финансиски во остварувањето на неговите дела. Негде до 2001 година бил во работен однос, но како и секаде кризата си го сторила своето, па така и тој и сестра му остануваат да живеат од пензијата на мајката.

Ова е НАЈУБАВИОТ ДАР што го доби нашето друштво „Билјана“. Му посакувам на Тони уште многу успешни дела, и една изложба во Хрватска, зашто не, а до тогаш „Создавај Тони во твојата Струмица, како што е сјајно сонцето македонско на твоите слики, така нека те зрачи и во животот“.

М. М.

Берачи на ѕвезди од Васил Тоциновски

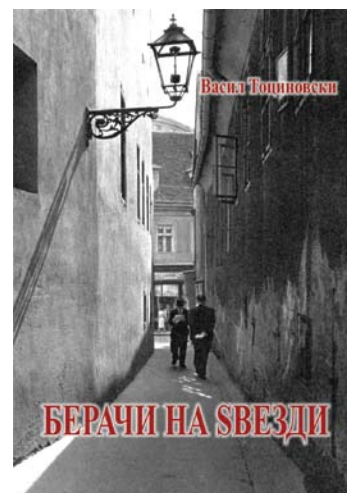
Новата книга на Васил Тоциновски *Берачи на ѕвезди* донесува седумнаесет студии за современата македонска литература. Издавач е *Академски печат* од Скопје. Првиот текст *Од традицијата на современата македонска литература* е посветен на шеесет годишниот јубилеј на најстарото македонско списание *Современост*, во чија редакција авторот бил дваесет години и потоа една деценија е негов главен и одговорен уредник. Тоа е вреден увод во темата зашто токму низ ова списание се развивала и се афирмирала националната македонска книжевност, во кое меѓу другото, во педесеттите години од минатиот век се водела битката меѓу реалистите и модернистите. Во првиот дел од текстовите Тоциновски

разгледува и вреднува книжевни опуси и дела од Живко Чинго, Димче Маленко, Петре Бакевски, Методи Манев, Васил Ѓоргов, Владимир Гравчевски и Јован Павловски. Автори кои припаѓаат на различни генерации и стилски правци, а жанровски се вистинско богатство: расказ и роман, поезија, драма, литература за деца и млади.

Во тој круг на творечки интерес се и текстовите за поезијата што е посветена на македонската метропола Скопје и за новиот, модерен македонски краток расказ. Вториот дел го составуваат четири студии во кои компаративно македонската се проследува во одреден контекст со други литератури. Во *Книжевни фрагменти за Србија во Првата светска војна* се елаборира војната

како најголемо човечко зло и погубна за целината и за иднината на Македонија со романите *Будалетинки* од Мето Јовановски и *Пуреј* од Петре М. Андреевски. Во *Македонистичките истражувања на Горан Калогера* опстојно се разгледува неговата истражувачка работа за тековите и резултатите на македонската книжевност во XIX век и во првата половина на XX век. Во *Куќи достоини за човекот* ги проследуваме работата и резултатите на познатиот хрватски архитект Томислав Премерл со феноменот или како што вели тој се прекрасното чудо на македонската куќа. Оваа целина се заокружува со критичко-есеистичката студија за корчуланскиот поет Срѓан Духовиќ.

Последните два текста му се посветени

на народното творештво како најуверлив показ за традицијата и континуитетот на еден народ. Тоа се *Поетиката на новосоздадената македонска песна* и *Еротските приказни на Македонци во Канада*. Новата книга *Берачи на ѕвезди* од Васил Тоциновски несомнено претставува интересен и вреден прилог во фондот на македонската книжевност.

В. Т.

Во Пула одбележан Денот на Св. Јоаким Осоговски

Ние, верниците на Македонската православна црковна општина „Св. Јоаким Осоговски“ од Пула, со духовна радост и молитва и оваа година го прославивме Денот на нашиот заштитник.

Се собравме во храмот во голем број, да му се заблагодариме на Христос за даровите со кои изобилно нè дарува. По божествената литургија, парохискиот свештеник протојереј Кирко Велински ја прочита молитвата на учениците за успешна и благословена да биде новата учебна година, а потоа го пресече и славскиот колач приготвен од благочестивото семејство Мито, Марика, Роби,

Јасмина и Мануела Златкови. На голема радост на сите беше направена и четириесетдневна молитва на божјото чедо Михаил, втора рожба на Игор и Сашка Јаневи.

На крајот, парохискиот свештеник одржа пригодна беседа која содржеше објаснување на Евангелието, но и пораки и благослов да се умножуваат духовните дарови и сите да се трудиме да ја живееме верата.

Во просториите на Советот на МНМ за Град Пула, УО на МПЦО „Св. Јоаким Осоговски“ приреди трпеза на љубовта. Претседателот Орце Стојкоски заблагодарувајќи му на Бога за овој прекрасен ден, му се забла-

годари на парохискиот свештеник за родителската грижа, а посебно на членовите на УО и верниците кои дојдоа и придонесоа заедно да се помолиме и достоинствено да го одбележиме нашиот духовен заштитник Св. Јоаким Осоговски.

О. К. В.

Верниот христијански народ секојдневно ја прославува неуморната во молитвите Богородица, која за сите кои ја

Успение на пресвета Богородица

повикуваат е сугурна надеж во посредувањето. По тој повод, на 28 август, многуброен народ се собра да го прослави нејзиното преминување во вечните одаи на Рајот, од каде таа сите не гледа и топло не застапува пред нејзиниот син и нашиот Бог. Во чест на нејзиното успение, во МПЦО „Св. Злата Мегленска“ во Загреб, беше отслужена света литургија.

Работниот ден не беше пречка за младите да присуству-

ваат на светата богослужба, а повеќето од нив пристапија кон светата тајна причест. На крајот од службата, парохискиот свештеник протојереј Кирко Велински одржа пригодна слово и упати апел до сите верници да не штедат од своето слободно време, туку секогаш кога имаат можност да бидат дел од светите богослужби и на тој начин да си ја зачуваат прадедовската вера.

Иван Лепитков

Трето место за екипата на МПЦО „Св. Злата Мегленска“

Гветскиот ден на бегалците беше одбележен на 20 јуни годинава со пригодна програма во организација на МВР на РХ, УНХЦР, Хрватскиот Црвен крст и Центарот за мировни студии. Собирот што се одржа во спортскиот центар „Утрина“ во Загреб, го поздравива претставникот на УНХЦР во РХ, Теренс Пајк, заменикот на министерот за внатрешни работи, Евелин Тонковиќ, Сандра Бенчиќ од Центарот за мировни студии и извршниот претседател на Хрватскиот Црвен крст,

Ненад Јаворник. Потоа, свеченоста продолжи со турнирот во мал фудбал и неформалното дружење на барателите на азил во Хрватска.

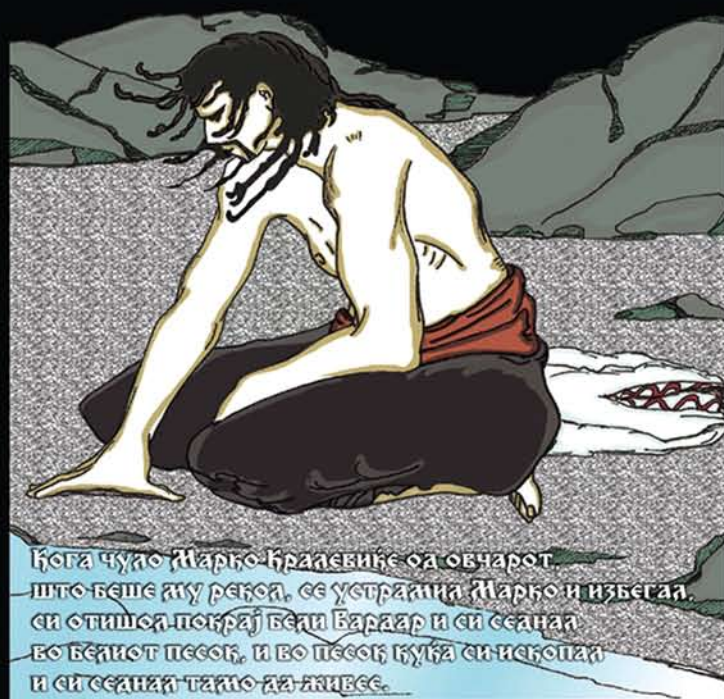
На турнирот зедао учество екипите на барателите на азил од Кутина и Загреб, на

бездомниците од Засолниште-то за бездомници ГДЦК Загреб, на организаторите и на други екуменски, невладини и меѓународни организации, меѓу кои беше и екипата на МПЦО „Св. Злата Мегленска“ која го освои третото место. Беше одржан и натпревар помеѓу децата од локалната заедницата и децата на барателите на азил, а беше поставена и изложба на креативни уметнички дела на барателите на азил, како и ликовна работилница за деца.

Е. Петровска

Ти да беше дете
аираија, не ќе беше
по река пуштено, оа
твој татко и оа твоја
мајка, да се давиш во
беион Бараар, до
Бараара син ми да
те види и оа Бараар
тој да ми те земе,
и дома ми тој да те
донесе да те гледам
и да те изгледам, да
те сторам момче за
женење, и сега ти
паќост да ми сториш
сите тедци сеаски да
истепаш! Ѓј оа тука,
кај сакаш оа си,
Бараар татко тебе
нека ти е и Бараарот
мајка нека ти е!

Ќога чуао Марко Краевеќе оа овчарот
што беше му рекоа, се устраниа Марко и избегаа,
си отишоа покрај беаи Бараар и си сеагаа
во беаиот песоќ, и во песоќ куќа си неагаа
и си сеагаа татко да давиесе.

Свадба правеа Рејао Шестоќриао,
свадба правеа, сагаа да се жени,
ми поќаниа крадеи, банеи,
ми поќаниа битени сватои,
и поќаниа свети ионовци,
нунќо ќаниа стара Воќашина,

а Груица за стара девера,
помаа девер му се
попишмани, се нааути
Рејао Шестоќриао, што
испрати старега девера,
по патишта, по сите
друмишта и по сите,
богае, расќреници,
со заравица девер да
ми бара, кој ќе најае,
девер да си земе.
Постар девер сегае
ми прошетая по патишта
и по расќреници, нигае
девер оно не ми нашао.

Ќога дошоа до беаи Бараара,
што ми наишоа Марќа во песоќта.
Преа Марќа се Груица застојаао
и извадиа заравица со вино,
та поќаниа Марќа за девера,
Ѓеи Марќа тога проговори:

Проговори постара девера:

Ќога чуао Марко Краевеќе,
што ми зеао заравица во
раќа, се напиао, свадба
почестиао, и помаи девер
ми станаао...
и тргнаао на
свадба да оаи.

Што ми дошае у Рејао
Шестоќриаа, Рејао ми
го депо пречеќаао,
си промениа помааа
девера со убави
свадбенски
аишта,
го обружа
светдоно
оружје.

Ѓј оа тука, незнаен
деија, не шегуј се со
мене сираќа, мене ми е
Бараар и татко и мајка
ситна песоќ мене
ми е куќа

Не се, брате, со тебе шегуваа,
тоаќу тебе за девера ќанааи у
онего Рејао Шестоќриао, зет ќе
биде, невеста ќе зиаа, заповедај,
заравица си земи, за да бидеш
помааа девера, јас ќе бидааи
постара девера.

Убавините на Македонија

Љепоте Македоније

КОЧАНСКИТЕ ОРИЗОВИ ПОЛИЊА

Едно од најголемите богатства на Македонија и нејзина вистинска гордост, претставуваат надалеку познатите кочански оризови полиња. Живописната Кочанска котлина е сместена во источниот дел на Македонија по течението на реката Брегалница. На нејзината северна страна се наоѓа убавото и уредено гратче Кочани. Кочанската котлина е со површина од 1.020 km² и должина од 26 km. Средишниот рамен дел на котлината со површина од 115 km² е познат како Кочанско поле. Во овој крај постојат извонредно повољни природни услови за одгледување на житни култури, особено на оризот – релјефна погодност, плодна почва и расположива богата хидрографска мрежа. Поради тоа и земјоделството е најразвиена стопанска гранка.

Најзначајна земјоделска култура со многувековна традиција, високи приноси и одличен квалитет, а по која Кочанската котлина е надалеку позната и во Македонија и на Балканот, е оризот. Тој се одгледувал тука уште од 4. век п.н.е. во времето на Александар Македонски. Според една легенда, градот Кочани го добил името уште многу одамна по еден печалбар Кочо, кој враќајќи се од Кина го пренел и оризот во својот роден крај. Тој успешно почнал да се одгледува, а местото го добило името во негова чест.

Поради својата голема вредност за македонското стопанство оризот е наречен и „кочанско бело злато“. Одгледувањето на ориз е застапено на околу 4.000 хектари, со принос од приближно 6.000 kg/ha. Најзастапени се сортите „Монтиче-

ли“, „Сан Андреа“, „Монтеса“, „Кочански бисер“ и други. Потврда за високиот квалитет на оризот е признанието „Гранд-при – најдоброто од Македонија“, со заштитен знак бр. 1, добиено на саемот во Брисел. Кочани од 1992 година организира и стопанско-културна манифестација „Денови на кочанскиот ориз“, со цел промовирање на оризот како симбол на градот.

Освен по оризот, Кочанската котлина е позната и по своите термални води. Таа претставува најголем термален басен на води со високи температури на Балканот, кои досегаат и до 80° C. Кочанските оризови полиња му даваат посебен белег и култура на овој крај, а волшебниот несекојдневен пејзаж создава чувство на восхит и е голем предизвик за посета.

Е. Петровска

MYSTIC

VRANAC

Makedonija, zemlja toplih i srdačnih ljudi,
a bezbroj puta opjevana u tužnim pjesmama.

Makedonija, zemlja gostoprimstva,
a vjekovima želja raznih osvajača.

Makedonija, zemlja mirnih i plemenitih ljudi,
a domovina najvećeg ratnika u povijesti,
Aleksandra Makedonskog.

Makedonija, misteriozna od pamtivijeka,
a riječima teško opisiva.

Vranac Mystic će Vam na najbolji način
približiti vječitu tajnovitost Makedonije,
netaknutog bisera s juga Europe.

Najbolje poslužiti rashlađeno
pri temperaturi 12-14C

ezimit vino

Adresa: Tošo Arsov 36, 2 000 Štip, R. Macedonia

tel./fax: +389 (0)32 387 809

e-mail: filip@ezimitvino.com.mk

Predstavništvo u Hrvatskoj: Ezimit d.o.o., Brezovička cesta 38, 10 000 Zagreb

Tel: +385 1 65 39 587; Fax: +385 1 65 4 5398; Mob +395 98 92 17 909

e-mail: zeljko.misic@ezimitgroup.com

www.ezimitvino.com.mk